

“Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə
Konsolidə edilmiş Maliyyə hesabatları və
Müstəqil Auditor Hesabatı

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT	1
MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI	2
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat	5
Konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	6
Konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	7
Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	8-9
Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər	10-49

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik “Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin və onun törəmə müəssisələrinin (“Qrup”) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkətini və kapitalda dəyişikliklərini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS-lər”) uyğun olaraq düzgün əks etdirən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Mühasibat uçotu siyasətlərinin müvafiq şəkildə seçilməsinə və tətbiqinə;
- Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu siyasətlərinin müvafiq, etibarlı, müqayisəli və anlaşılabilir tərzdə təqdimatına;
- İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətinə və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamağa kömək göstərmək üçün MHBS-lərin xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə; və
- Qrupun fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

- Qrupda effektiv və sağlam daxili nəzarət sisteminin tərtibi, tətbiqi və saxlanılmasına;
- Qrupun əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətinin istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-lərə uyğunluğunu təmin edəcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu standartlarına müvafiq olaraq yerli uçot qeydlərinin aparılmasına;
- Qrupun aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlərin görülməsinə; və
- Fırıldaqlıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.

Qrupun 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması Müşahidə Şurası və Qrupun rəhbərliyi tərəfindən 12 dekabr 2024-cü il tarixində təsdiqlənmişdir.

Müşahidə Şurası və rəhbərlik tərəfindən:

Samir Rzayev
Prezident

Bakı, Azərbaycan Respublikası
7 yanvar 2025-ci il

Zaur Dibirov
Maliyyə və Mühasibat Uçotu idarəsinin
rəisi

Bakı, Azərbaycan Respublikası
7 yanvar 2025-ci il

MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI

“Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Müşahidə Şurasına və Səhmdarına:

Rəy

Biz “Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin və onun törəmə müəssisələrinin (“Qrup”) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatan il üzrə Qrupun konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir, konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər və konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesablardan, habelə əhəmiyyətli uçot siyasəti məlumatları daxil olmaqla konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlərdən ibarət olan konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim fikrimizcə, əlavə edilən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun 31 dekabr 2023-cü il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə nəticələri və konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS-lər”) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Rəyin əsasları

Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına (“BAS-lar”) uyğun olaraq həyata keçirdik. Həmin standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz irəlidə hesabatın *Konsolidə edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Auditini üzrə Auditorun Məsuliyyəti* bölməsində təsvir olunur. Biz, Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının Peşəkar Mühəsiblər üçün Etika Məcəlləsinə (“MBESS Məcəlləsi”) uyğun olaraq Qrupdan asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk və etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi bu tələblərə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və uyğun əsası təmin edir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin və idarəetmə səlahiyyətləri olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri saydığı daxili nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən rəhbərliyin Qrupu ləğv etmək və ya əməliyyatlarını dayandıрмаq niyyətində olduğu və ya bunu etməkdən başqa heç bir real alternativ olmadığı hallar istisna olmaqla, rəhbərlik Qrupun fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsi qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsizliklə bağlı məsələlərin açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipindən istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyətləri olan şəxslər Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Konsolidə edilmiş Maliyyə Hesabatlarının auditi üzrə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz ümumilikdə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yarana biləcək əhəmiyyətli təhriflərin olmaması barədə kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik yüksək səviyyəli əminliyi əks etdirir, lakin bu, BAS-lara uyğun olaraq aparılan audit nəticəsində hər zaman mövcud olan bütün əhəmiyyətli təhriflərin aşkar ediləcəyinə zəmanət vermir. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yarana bilər və fərdi və ya məcmu halda olmaqla, hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında istifadəçilərin qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmələrini ehtimal etməyə əsas olacağı hallarda əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-lara uyğun olaraq aparılmış auditin bir hissəsi kimi, biz audit zamanı peşəkar mülahizələr irəli sürür və peşəkar skeptisizmi qoruyub saxlayırıq. Biz həmçinin:

- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli şəkildə təhrif olunması risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə cavab olaraq audit prosedurlarını tərtib edir və həyata keçirir, həmçinin rəyimiz üçün əsas verəcək yetərli və uyğun audit sübutu əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunmaması riski səhv nəticəsində yaranmış olanların aşkar olunmaması riskindən yüksəkdir, belə ki, fırıldaqçılığa gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, qəsdən səhv buraxma, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət qaydalarına əməl olunmaması daxil ola bilər.
- Müəyyən şəraitlərdə münasib olan audit prosedurlarının tərtib edilməsi məqsədilə auditə aid olan daxili nəzarət elementləri haqqında anlayış əldə edir, lakin bu zaman Qrupun daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi barədə rəy bildirmək məqsədi güdmürük.
- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilmiş mühasibat uçotu siyasətlərinin münasibliyini, edilmiş uçot təxminlərinin və aidliyi açıqlamaların əsaslılığını qiymətləndiririk.
- Rəhbərlik tərəfindən mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipindən istifadənin müvafiqliyi və əldə olunmuş audit sübutuna əsaslanaraq Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsinə mühüm şübhə doğura biləcək hadisə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmaması barədə nəticə çıxarırdıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin olması qənaətinə gəldiyimiz halda, biz auditor hesabatımızda diqqəti konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının müvafiq açıqlamalarına yönəltməli və ya belə açıqlamalar qeyri-kafi olduqda rəyimizə düzəliş etməliyik. Bizim nəticələr auditor hesabatımızın tarixinədək əldə olunan audit sübutuna əsaslanır. Bununla belə, gələcək hadisə və şəraitlər Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməməsinə səbəb ola bilər.
- Açıqlamalar daxil olmaqla maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatı, struktur və məzmunu və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təməl əməliyyat və hadisələri düzgün əks etdirib-etdirməməsinə qiymətləndiririk.
- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları üzrə rəy bildirmək üçün Qrup daxilindəki müəssisələrin və ya biznes fəaliyyətlərinin maliyyə məlumatları ilə bağlı kifayət qədər müvafiq audit sübutları əldə edirik. Biz qrup auditinin istiqamətləndirilməsi, nəzarəti və icrasına görə məsuluq. Audit rəyimizə görə yalnız biz məsuliyyət daşıyırdıq.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri olan şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı, auditin planlaşdırılmış əhatə dairəsi və vaxtı və audit zamanı daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz hər hansı mühüm çatışmazlıqlar daxil olmaqla mühüm audit tapıntıları barədə məlumat veririk.

Deloitte + Touche LLAC

7 yanvar 2025-ci il

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ SAİR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

	Qeydlər	2023	2022
Daşımalar üzrə və sair gəlirlər	5	1,473,161	1,149,954
Dövlətdən alınmış subsidiyalar	4	21,240	108,809
Əməliyyat xərcləri	6	(1,177,336)	(1,040,625)
Ticarət debitor borcları və əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər üzrə dəyərsizləşmənin bərpası	14	1,769	39,815
Əməliyyat mənfəəti		318,834	257,953
Maliyyə xərcləri	7	(161,088)	(102,210)
Xarici valyuta mübadiləsindən yaranan zərər, xalis		(11,217)	(5,815)
Vergidən əvvəl mənfəət		146,529	149,928
Mənfəət vergisi xərci	8	(28,846)	(39,308)
İl üzrə mənfəət		117,683	110,620
İL ÜZRƏ MƏNFƏƏT VƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİR		117,683	110,620

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
AKTİVLƏR			
Uzunmüddətli aktivlər			
Əmlak və avadanlıq	9	1,461,242	1,226,408
İstifadə hüququ olan aktivlər	10	303,160	519,170
Qeyri-maddi aktivlər		7,412	6,748
Verilmiş uzunmüddətli avanslar	11	165,280	75,037
Sair uzunmüddətli aktivlər	12	27,041	34,172
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		1,964,135	1,861,535
Qısamüddətli aktivlər			
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	13	70,205	33,629
Ticarət və sair debitor borcları	14	389,897	257,315
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15	215,982	88,289
Digər qısamüddətli aktivlər		298	463
Cəmi qısamüddətli aktivlər		676,382	379,696
Cəmi aktivlər		2,640,517	2,241,231
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
Kapital			
Səhmdar kapitalı	16	823,975	823,975
Əlavə ödənilmiş kapital	16	226,733	171,258
Yığılmış zərər		(1,579,815)	(1,767,498)
Cəmi kapital		(529,107)	(772,265)
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Uzunmüddətli kreditlər və borc vəsaitləri	17	808,045	850,342
İcarə öhdəlikləri, uzunmüddətli hissə	18	123,038	330,319
Sərnişinlər üçün bonus proqramı üzrə təxirə salınmış gəlir, uzunmüddətli hissə	19	6,144	20,543
Dövlət subsidiyaları, uzunmüddətli hissə	20	41,216	42,301
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	21	99,002	75,926
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		1,077,445	1,319,431
Qısamüddətli öhdəliklər			
Ticarət və sair kreditor borcları	22	156,175	79,905
Qısamüddətli borc vəsaitləri və uzunmüddətli kreditlərin və borc vəsaitlərinin qısamüddətli hissəsi	17	1,795,701	1,473,187
İcarə öhdəlikləri, qısamüddətli hissə	18	55,562	66,253
Qazanılmamış gəlir	19	77,945	60,487
Sərnişinlər üçün bonus proqramı üzrə təxirə salınmış gəlir, qısamüddətli hissə	19	1,309	5,074
Dövlət subsidiyaları, qısamüddətli hissə	20	1,085	1,805
Sair qısamüddətli öhdəliklər		4,402	8,074
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		2,092,179	1,694,065
Cəmi öhdəliklər		3,169,624	3,013,496
Cəmi kapital və öhdəliklər		2,640,517	2,241,231

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ KAPITALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

Qeydlər	Səhmdar kapitalı	Əlavə ödənilmiş kapital	Yığılmış zərər	Cəmi kapital (kəsir)
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	823,975	168,681	(1,882,634)	(889,978)
İl üzrə mənfəət və cəmi məcmu gəlir	-	-	110,620	110,620
Dövlətə geri qaytarılmış aktiv	-	(2,907)	-	(2,907)
Əlavə ödənilmiş kapitalın tanınmasının dayandırılması	-	(4,516)	4,516	-
Səhmdar yatırımları	16	10,000	-	10,000
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	823,975	171,258	(1,767,498)	(772,265)
İl üzrə mənfəət və cəmi məcmu gəlir	-	-	117,683	117,683
Əlavə ödənilmiş kapitalın tanınmasının dayandırılması	16	(70,000)	70,000	-
Səhmdar yatırımları	16	125,475	-	125,475
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	823,975	226,733	(1,579,815)	(529,107)

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

	Qeydlər	2023	2022
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİ:			
Vergidən əvvəl mənfəət		146,529	149,928
Düzəlişlər:			
Köhnəlmə və amortizasiya		157,113	126,677
Ticarət və sair debitor borcları və verilmiş avansların ehtiyatında dəyişiklik		(1,249)	(37,044)
Əmlak və avadanlığın satışından yaranan zərər /gəlir		89	(1,037)
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatlarının köhnəlməsi ehtiyatında dəyişiklik		5,916	13,745
Əvəzləşdirilən ƏDV ehtiyatında dəyişiklik	6	(1,184)	(1,840)
Əmlak və avadanlığın və istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləməsi	6, 9, 10	18,620	14,945
Kapital qoyuluşları üzrə dəyərsizləmə ehtiyatında dəyişiklik	6, 9	-	1,744
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə zərər, xalis		11,217	5,815
Maliyyə xərcləri	7	161,088	102,210
Dövlət subsidiyasının amortizasiyası	20	(1,085)	(1,114)
<i>Dövrüvvə kapitalında hərəkətlərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətləri üzrə daxil olan pul vəsaitləri</i>		497,054	374,029
Ticarət və sair debitor borclarında dəyişiklik		(176,514)	(84,147)
İstehlak olunan ehtiyat hissələrində və mal-material ehtiyatlarında dəyişiklik		(35,184)	(20,369)
Ticarət və sair kreditor borclarında dəyişiklik		77,289	(41,382)
Sərnişinlər üçün bonus proqramı üzrə gələcək dövrlərin gəlirində dəyişiklik	19	(18,164)	(3,452)
Qazanılmamış gəlirdə dəyişiklik	19	17,458	29,972
Sair qısamüddətli öhdəliklərdə dəyişiklik		1,073	(11,631)
Əməliyyatlardan əldə olunan pul vəsaitləri		363,012	243,020
Ödənilmiş faiz		(36,975)	(18,578)
Əməliyyat fəaliyyətlərindən əldə olunan xalis pul vəsaitləri		326,037	224,442
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTLƏRİ:			
Əmlak və avadanlığın alınması		(54,316)	(56,819)
Əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər üçün ödənilmiş avanslar		(115,719)	(30,592)
Dövr ərzində istifadə hüququ olan aktivlər üzrə əlavələr üçün ödənilmiş pul vəsaitləri		(4,232)	(37,561)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması		(2,458)	-
İnvestisiya fəaliyyətlərində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(176,725)	(124,972)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTLƏRİ:			
Səhmdar yatırımları	16	125,475	10,000
Kreditlər və borc vəsaitləri üzrə daxilolmalar	17	232,900	-
Kreditlər və borc vəsaitləri üzrə əsas borc ödənişləri	17	(74,797)	(58,608)
İcarə öhdəlikləri üzrə əsas borc ödənişləri	17	(299,345)	(36,225)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətləri üzrə istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(15,767)	(84,833)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVIVALENTLƏRİNDƏ XALIS ARTIM		133,545	14,637
Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklərin xarici valyutada saxlanan pul vəsaitlərinə və bank qalıqlarına təsiri		(5,852)	(5,173)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVIVALENTLƏRİ, ilin əvvəlinə		88,289	78,825
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVIVALENTLƏRİ, ilin sonuna		215,982	88,289

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda daxil edilməmiş nağdsız əməliyyatlar

31 dekabr 2023 və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərində başa çatan illər üzrə konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda təqdim edilən məbləğlərə aşağıdakı nağdsız əməliyyatlar daxil deyil:

- (a) 2022-ci ildə Maliyyə Nazirliyinə kredit kimi tanınmış, Qrup adından Maliyyə Nazirliyi tərəfindən müvafiq olaraq 1,472 AZN və 16,931 AZN məbləğində dövlət zəmanəti ilə verilmiş kredit və icarə öhdəliklərinin ödənilməsi (Qeyd 17-yə bax);
- (b) 2023-cü ildə 82,365 AZN məbləğində icarəyə alınmış bir hava gəmisinin, 2022-ci ildə isə 164,730 AZN məbləğində iki icarəyə alınmış hava gəmisinin əlavə edilməsi (Qeyd 17-yə bax);
- (c) 2023-cü ildə 17,037 AZN məbləğin təyyarələrin alınması üçün öncədən ödənilmiş avanslardan istifadə hüququ olan aktivlərə köçürülməsi ilə kapitallaşdırılması (2022: yoxdur);
- (d) 2023-cü ildə 46,725 AZN məbləğin əsas vəsaitlərin alınması və təyyarə xidmət təminatçılarının xidmətlərindən istifadə üçün öncədən ödənilmiş avanslardan əmlak və avadanlıqlara köçürülməsi ilə kapitallaşdırılması (2022: 7,776 AZN); və
- (e) 2023-cü ildə 273,108 AZN məbləğin yeni alınmış kredit hesabına icarə öhdəliklərinin tam ödənilməsi nəticəsində istifadə hüquqları aktivlərindən əmlak və avadanlıqlara köçürülməsi (2022: yoxdur) (Qeyd 17-yə bax).

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMƏDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

1. ŞİRKƏTİN FƏALİYYƏTİ HAQQINDA

“Azərbaycan Hava Yolları” QSC (“Şirkət”) dövlət konserni kimi 17 avqust 1992-ci ildə təsis edilmişdir. 2008-ci ilin aprel ayında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı əsasında Şirkət Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti kimi yenidən təşkil edilmişdir və yeganə mülkiyyətçisi dövlətdir. Şirkət Azərbaycan Respublikasının Milli aviadaşıyıcısı kimi müəyyən edilmişdir.

2021-ci ilin fevral ayında Şirkətin idarəetməsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı sərəncama əsasən Maliyyə Nazirliyindən Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin (yeganə mülkiyyətçisi dövlət olan) idarəetməsinə verilmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə “Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin iki törəmə müəssisəsi vardır: Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (MMC) və Milli Aviasiya Akademiyası (birlikdə “Qrup”). Daha sonra 13 mart 2024-cü il tarixində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti balans dəyəri 23,943 AZN (audit edilməmiş) olan Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanına (“NBHL”) nəzarətin Şirkətə ötürülməsini nəzərdə tutan 141 sayılı qərar qəbul etdi. Həmçinin 1 may 2024-cü il tarixində Şirkət 50 AZN qarşılığında xalis öhdəliyi 7,703 AZN (audit edilməmiş) olan “Silk Rovv” MMC-ni törəmə müəssisə kimi əldə etdi.

Təşkilatın adı	Hüquqi ünvan	Əsas fəaliyyət	2023	2022
Milli Aviasiya Akademiyası	Xəzər, Mərdəkan, 30 AZ1045, Bakı, Azərbaycan	Təhsil mərkəzi	100%	100%
Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı	Xəzər, Mərdəkan, 21 AZ1044, Bakı, Azərbaycan	Hava limanı	100%	100%

Şirkətin hüquqi ünvanı: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Azadlıq prospekti 11, AZ1000.

Qrupun əsas fəaliyyət istiqamətlərinə daxildir:

- Kommersiya əsaslı hava ilə daşıma xidməti olan sərnişin və yük daşımaları;
- Aeronaviqasiya xidmətləri – Azərbaycan Respublikası üzərindən uçuşların təmin edilməsi və marşrut üzrə aeronaviqasiya, habelə ölkə ərazisində meteoroloji xidmətlərin göstərilməsi;
- Hava gəmilərinə yanacaq doldurma xidmətləri – Azərbaycan Respublikasında uçuş həyata keçirən yerli və xarici sərnişin və yük aviaşirkətlərinə yanacaq doldurma xidmətlərinin göstərilməsi;
- Azərbaycan Respublikasının hava limanlarında terminalları və infrastruktura sahiblik və onların istismarı, habelə aviasiya təhlükəsizliyi xidmətlərinin göstərilməsi; və
- Digər aidiyyəti xidmətlər.

28 iyul 2023-cü il tarixində Qrup 2023-cü ilin oktyabr ayında Azərbaycan Hava Yolları və Buta Hava Yollarının (aşağı qiymətli aviadaşıyıcı və Qrupun struktur bölməsi) vahid AZAL adı altında birləşəcəyini elan etdi.

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində Qrup təbii monopoliya və hava limanı əməliyyatlarını, qalxma-enmə zolaqlarını və qurğularını təmin edən, həmçinin sərnişin aviasiya xidmətlərini göstərən yeganə təşkilat kimi nəzərdə tutulur. Qrupun başlıca məqsədi Azərbaycanda mülki aviasiyanın inkişaf etdirilməsi və təkmilləşdirilməsidir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması Müşahidə Şurası və Qrupun rəhbərliyi tərəfindən 12 dekabr 2024-cü il tarixində təsdiqlənmişdir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

2. FASILƏSİZLİK PRİNSİPİ

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun yaxın gələcəkdə öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsi fərziyyəsi əsasında hazırlanmışdır ki, bu da adi fəaliyyət zamanı aktivlərin realizə edilməsini və öhdəliklərin yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur. Bu mühakiməni yürüdən zaman rəhbərlik Qrupun maliyyə vəziyyətini, hazırkı niyyətlərini, əməliyyatlarının gəlirliliyini və maliyyə resurslarından istifadə etmək imkanlarını nəzərdən keçirmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Qrupun qısamüddətli öhdəlikləri onun qısamüddətli aktivlərindən 1,415,797 AZN artıq (31 dekabr 2022: 1,314,369 AZN) və mənfi kapitalı isə 529,107 AZN (31 dekabr 2022: 772,265 AZN) olmuşdur. Bu nəticələr əvvəlki dövrlərdə (2021-ci ilədək) təkrarlanan zərərlərdən, eləcə də 2015 və 2016-cı illərdə baş vermiş Azərbaycan manatının devalvasiyasının mənfi təsirindən yaranmışdır. Azərbaycan manatının devalvasiyası Qrupun maliyyə institutlarına olan xarici valyutada ifadə olunmuş icarə üzrə öhdəliklərinin, həmçinin kreditlərinin və borclarının manat qarşılığını mühüm həcmdə artırmışdır. Belə kreditlərin əsas hissəsi beynəlxalq banklardan alınmış dövlət zəmanətli kreditlər, yerli banklardan və dövlətdən alınmış kreditlərdir.

Fasiləsizlik prinsipi əsasında qiymətləndirmə apararkən rəhbərlik aşağıdakı halları nəzərə almışdır:

- Ardıcıl olaraq iki il, 2023 və 2022-ci illərdə Qrup COVID-dən əvvəlki gəlirlərinin təxminən 146% və 114%-ni əldə etmiş və müvafiq olaraq 117,683 AZN və 110,620 AZN məbləğində vergi çıxılmaqla xalis mənfəəti olmuşdur.
- 2017-ci ildə daha öncədən Maliyyə Nazirliyinə köçürülmüş 273,226 AZN məbləğində kredit, dövlətin qərarına əsasən Qrupun öhdəliyi olaraq bərpa edilmiş, bu da öhdəliklərin artması və kapitalın azalması ilə nəticələnmişdir. Bundan əlavə, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Qrupun Maliyyə Nazirliyindən alınmış 1,790,935 AZN (qısamüddətli hissə: 1,213,733 AZN) məbləğində borc vəsaitləri, eləcə də 552,574 AZN məbləğində hesablanmış faizləri vardır (cəmi təsir 2,343,509 AZN). Balans hesabatı tarixindən sonra Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 4 fevral 2024-cü il tarixli 75s qərarında Maliyyə Nazirliyinə ödənilməli olan bütün vəsaitlərin Qrupun nizamnamə kapitalına köçürülməsi tələb edilir. Rəhbərlik ehtimal edir ki, öhdəliklərdən azadolma və nizamnamə kapitalının artırılması rəsmi olaraq 2025-ci ilin birinci rübünün sonuna tamamlanacaq və bu da mövcud mənfi kapital mövqeyini və dövriyyə kapitalında kəsri aradan qaldıracaq.
- 2023-cü il ərzində Qrup fəaliyyətini davam etdirmək, əmək haqlarını ödəmək və gələcəkdə təqdim olunacaq hava gəmilərinin alışı üçün ödənişləri həyata keçirmək məqsədilə dövlətdən dəstək kimi (21,240 AZN məbləğində subsidiya gəliri və 125,475 AZN əlavə ödənilən kapital kimi tanınmış) 146,715 AZN məbləğində vəsait almışdır (2022: 137,212 AZN, 108,809 AZN məbləğində subsidiya gəliri, 18,403 AZN kredit və 10,000 AZN əlavə ödənilmiş kapital kimi tanınmış).
- Rəhbərlik hesab edir ki, Qrup lazım olduqda dövriyyə kapitalı çatışmazlığını aradan qaldırmaq məqsədilə, ehtiyac olarsa bəzi hava gəmilərinin və ehtiyat mühərriklərinin satışını həyata keçirə bilər.

Müvafiq olaraq rəhbərlik mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipindən istifadə edilməsini məqsədəuyğun hesab edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

---

3. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT SİYASƏTİ MƏLUMATLARI

Uyğunluq bəyannaməsi

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”lər) uyğun olaraq hazırlanmış və hesabat dövrünə buraxılmış və qüvvədə olan bütün MHBS-lərin tələblərini yerinə yetirir.

Hazırlanma əsasları

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları 1 yanvar 2016-cı il tarixinə (“Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”lər) keçid tarixi”) şərti dəyərlə göstərilən əmlak və avadanlıqlar istisna olmaqla, ilkin dəyər əsasında hazırlanmışdır. Həmin tarixə şərti dəyər müstəqil qiymətləndirici tərəfindən müəyyən olunmuş ədalətli dəyərə bərabər olmuşdur. İlkin dəyər, adətən, aktivlərin əldə edilməsi üçün verilən ədalətli dəyər əsasında müəyyən olunur. Aktiv və ya öhdəliklərin ədalətli dəyərini hesablayarkən Qrup qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçılarının aktiv və ya öhdəliyə qiymət qoyma zamanı onların xüsusiyyətlərini nəzərə aldığı təqdirdə həmin aktiv və ya öhdəliklərin xüsusiyyətlərini nəzərə alır. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında qiymətləndirmə və ya açıqlama məqsədləri üçün ədalətli dəyər ədalətli dəyərlə müəyyən dərəcədə oxşar olan, lakin ədalətli dəyər qiymətləndirmələri olmayan əsaslarla ölçülür (məsələn, Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı 2-dəki (MUBS) xalis realizə olunan dəyər və MUBS 36-dəki istifadə dəyəri kimi).

Bundan əlavə, maliyyə hesabatı məqsədilə ədalətli dəyər qiymətləndirmələri, belə qiymətləndirmələr üçün giriş məlumatlarının müşahidə edilə bilmə dərəcəsindən və bütövlükdə ədalətli dəyər qiymətləndirmələri üçün giriş məlumatlarının mühümlüydən asılı olaraq Səviyyə 1, 2, 3 kimi təsnifləşdirilir. Bu səviyyələr aşağıdakılardır:

- Səviyyə 1 – Giriş məlumatları, ölçmə tarixində müəssisənin istifadə edə biləcəyi, fəal bazarda eyni aktiv və öhdəliklər üçün təyin edilən (düzəliş edilməmiş) qiymətlərdir;
- Səviyyə 2 – Giriş məlumatları, Səviyyə 1-ə daxil olan təyin edilmiş qiymətlər istisna olmaqla, birbaşa və ya dolayısı ilə aktiv və öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilən giriş məlumatlarıdır; və
- Səviyyə 3 – Giriş məlumatları aktiv və ya öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilinməyən giriş məlumatlarıdır.

Konsolidasiyanın əsasları

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Şirkətin və onun nəzarətində olan müəssisələrin (törəmə müəssisələr) hər il 31 dekabr tarixinə qədər hazırladıqları maliyyə hesabatlarından ibarətdir. Nəzarət aşağıdakı hallarda həyata keçirilir:

- Şirkət investisiya qoyulan müəssisə üzərində səlahiyyətə malik olduqda;
- Şirkət investisiya qoyulan müəssisə ilə iş birliyindən dəyişkən gəlirlər əldə etdikdə və ya belə gəlirlər üzrə hüquqa malik olduqda; və
- Şirkət gəlirlərə təsir etmək üçün öz səlahiyyətindən istifadə etmək qabiliyyətinə malik olduqda.

Şirkət fakt və mövcud vəziyyətə nəzarətin yuxarıda qeyd olunan üç elementindən birinə və ya bir neçəsinə dəyişiklər edildiyini göstərdiyi təqdirdə, investisiya qoyulan müəssisəyə nəzarət edib-etməməsini yenidən qiymətləndirir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Törəmə müəssisənin konsolidə edilməsi Şirkətin bu törəmə müəssisə üzərində nəzarəti əldə etdiyi zaman başlayır və itirdiyi zaman dayandırılır. Konkret olaraq, il ərzində törəmə müəssisələrin əldə edilən və ya sərf olunan gəlir və xərcləri Şirkətin müvafiq nəzarəti əldə etdiyi tarixdən belə nəzarəti itirdiyi tarixə qədər mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda daxil edilir.

Törəmə müəssisələrin uçot prinsiplərini Qrupun uçot siyasətlərinə uyğunlaşdırmaq üçün, lazım gəldikdə, onların maliyyə hesabatlarına düzəlişlər edilir.

Qrupun üzvləri arasında əməliyyatlarla əlaqədar bütün qrupdaxili aktiv və öhdəliklər, kapital, gəlir və xərclər və pul vəsaitlərinin hərəkəti konsolidasiya zamanı nəzərə alınmır.

Ötürülmə əməliyyatının ümumi nəzarətdə olan tərəflər arasında aparıldığı və maya dəyəri ilə uçota alındığı hallar istisna olmaqla, Şirkət törəmə müəssisə üzərində nəzarəti itirdikdə mənfəət və ya zərər hesabatında tanınan silinmə üzrə gəlir və ya zərər (i) alınmış məbləğin ədalətli dəyərinin məcmusu ilə hər hansı iştirak payının ədalətli dəyəri və (ii) törəmə müəssisənin öhdəlikləri çıxılmaqla aktivlərinin əvvəlki balans dəyəri ilə qeyri-nəzarət payları arasındakı fərq kimi hesablanır.

Gəlirin tanınması

Gəlir daxil olmuş və yaxud daxil olması nəzərdə tutulan ödənişin ədalətli dəyəri ilə hesablanır və adi fəaliyyət zamanı təqdim olunmuş mallar və yaxud göstərilmiş xidmətlər üzrə məbləğləri əks etdirir. Bu məbləğlərə satışla əlaqəli vergilər daxil deyil.

Sərnişin daşımaları üzrə gəlir

Bilet satışlarından daxil olan gəlir, hava daşımaları xidmətləri göstərilən zaman daşımалardan daxil olan gəlir kimi hesaba alınır. Satılmış və etibarlı olan, lakin hesabat tarixinə hələ istifadə edilməmiş biletlərin dəyəri konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca sətirdə (qazanılmamış gəlir kimi) qısamüddətli öhdəliklər maddəsində əks olunur. Bu hesab Qrupun müvafiq hava daşımaları xidmətlərini göstərdiyi zaman və ya sərnişin bilete görə geri ödəmə tələb etdiyi zaman, yaxud da bu tələb etmə hüququnu itirdiyi zaman azaldılır.

Sərnişin daşımalarından gəlirlərə, həmçinin Qrupun müəyyən aviaşirkətlərlə bağlamış olduğu kod-şerinq müqavilələrindən daxil olan gəlirlər də daxildir. Bu müqavilələr əsasında Qrup və digər hava aviaşirkətləri bir-birinin reyslərinə biletlər satır (“kod-şerinq müqaviləsi”). Kod-şerinq müqavilələri üzrə digər aviaşirkətlərin reyslərinin bilet satışından daxil olan gəlir Qrupun tutduğu komissiya məbləğində uçota alınır və satılan biletdən istifadə edilmədiyi təqdirdə geri qaytarılma ehtimalı nəzərə alınmaqla tanınır. Kod-şerinq müqaviləsi əsasında Qrupun biletlərinin digər aviaşirkətlər tərəfindən satışından daxil olan gəlir hava daşımaları xidmətlərinin göstərildiyi an tam məbləğdə daşımalar üzrə gəlirlər hesabında Qrupun konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilir.

Biletin yenidən buraxılması üzrə gəlir – Qrupun göstərdiyi hər bir xidmət haqqının ayrıca şərtləri var (xidmət haqqı əvəzi ödənilən və ya əvəzi ödənilməyən ola bilər). Bu o deməkdir ki, sərnişinlərin öz bronlarını dəyişdirdiyi, reyslərini ləğv etdiyi və ya əvəzləyici biletlər aldığı təqdirdə, bütün bunlar üçün xidmət haqqı tətbiq oluna bilər. Dəyişdirmə xidmətinə fərdi qaydada baxılmır, çünki müştəri reys götürmədən bu imtiyazdan faydalana bilmir – bron zamanı dəyişdirmə xidmətlərinin ayırd edilməsi mümkün deyil və xidmət üzrə öhdəliyinin bir hissəsi kimi seçilmiş reys üzrə sərnişinə yer təqdim edilir. Dəyişdirmə xidməti reysdən əvvəl göstərsə də, sərnişin uçuş bileti almayana qədər onunla bağlı imtiyazlardan istifadə edilməsi mümkün deyil. Nəticədə, dəyişdirmə üçün xidmət haqqı səyahət tarixində bilet satışı ilə birlikdə gəlir kimi tanınır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHM DAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Biletlərin istifadə edilməməsi – Müəyyən bilet növləri, müştərilərin, həqiqətən uçuş etməməsi halında, ödənilən məbləğin geri qaytarılmasını tələb etməyə imkan verir. *Müştərilərlə Müqavilələrdən əldə edilmiş gəlirlər haqqında MHBS 15-də* müəyyən edilir ki, istifadə olunmayan bu məbləğlər üçün gəlirin tanınma vaxtı müəssisənin istifadə olunmayan bilet məbləğini tanımaq hüququ haqda gözləntisindən asılıdır. Müəssisənin istifadə olunmayan biletlər üçün gəlir əldə etmək hüququ yarandıqda, bu məbləğ müştərinin əməl etdiyi hüquq modelinə mütənasib şəkildə gəlir kimi tanınır. Əks halda, müəssisə bütöv ödəniş məbləğini müştərinin öz qalan hüquqlarını yerinə yetirmək ehtimalı olmadığı gəlir kimi tanımalıdır.

Bonus proqramı – Qrup sərnəşinlər üçün “AZAL Miles” adlı loyallıq proqramını tətbiq edir. Proqramın şərtlərinə əsasən, qazanılmış bonus milləri sərnəşinlərə ödənişsiz uçuşlar etmək, üst xidmət kateqoriyasından yararlanmaq və yaxud bonusları proqram tərəfdaşlarının xidmətlərində istifadə etmək imtiyazları qazandırır. MHBS 15-ə əsasən, yığılmış, lakin istifadə olunmamış bonus milləri əhəmiyyətli hüquq kimi təxirə salınır. 15 sayılı MHBS standartı əməliyyat qiymətinin imzalanma zamanı müqavilədə vəd edilən ayrı məhsul və ya xidmət üçün müvafiq müstəqil satış qiymətləri əsasında hər bir müqavilə öhdəlikləri arasında bölüşdürülməsini tələb edir. Qrupun qrafik üzrə reysləri üçün biletin müstəqil satış qiyməti sərnəşinin bonus proqramının iştirakçısı olub-olmamasından asılı olmayaraq Qrup tərəfindən satış zamanı həmin istiqamət üzrə müəyyən olunmuş tarifiedir. Bir fərdi bonus milinin müstəqil satış qiyməti gələcəkdə Bonus proqramının iştirakçısına təqdim olunacaq xidmətlərin ədalətli dəyərinin təqribidir. Gəlirin bonus milləri ilə bağlı olan və “AZAL Miles” proqramı əsasında Qrupun reyslərindən yığılmış hissəsi təxirə salınmış qısamüddətli və uzunmüddətli gəlir kimi, müvafiq olaraq Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərdə əks olunur.

Gəlir, ancaq “AZAL Miles” iştirakçılarının xidmət göstərildikdən sonra və ya belə xidmətləri əldə etmək hüquqlarının müddəti bitdikdə tanınır.

Biletləri satan agentlərə ödənilməli komissiyaların uçotu – Qrup, 15 sayılı MHBS-yə uyğun olaraq, müştəri ilə müqavilə əldə etmək üçün çəkilən xərcləri kapitallaşdırmamağa imkan verən praktiki metoddan istifadə edir və biletlərin satışı üzrə agentlərə ödənilməli komissiyaları konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda biletlərin satıldığı dövrdə əməliyyat xərclərində tanıyır, çünki Qrupun hazırkı tariflərinə əsasən sərnəşin daşımaları öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi dövrü bir ili keçmir.

Yük daşımaları

Yük daşımaları üzrə gəlir daşıma xidmətləri göstərildiyi anda tanınır.

Aeronaviqasiya, yanacaq doldurma, hava limanı və aviasiya təhlükəsizliyi və digər gəlirlər

Aeronaviqasiya, yanacaq doldurma, hava limanı və aviasiya təhlükəsizliyi və digər xidmətlər göstərildiyi anda, endirimlər və vergilər çıxılmaqla tanınır.

İcarələr

Qrup icarəyə götürən tərəf kimi

Qrup müqavilənin başlandığı tarixdə müqavilənin predmetinin icarə ilə bağlı olub-olmadığını və ya müqavilədə icarəyə dair şərtin nəzərdə tutulub-tutulmadığını qiymətləndirir. Qrup qısamüddətli icarələr (icarə müddəti 12 ay və ya daha az olan icarə kimi müəyyən edilir) və aşağı dəyərli aktivlərin (planşetlər və fərdi kompüterlər, kiçik ofis mebeli və telefonlar) icarəsi istisna olmaqla, icarəyə götürən tərəf olduğu bütün icarə müqavilələri ilə əlaqədar istifadə hüququ olan aktivləri və müvafiq

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

İcarə öhdəliyini tanıyır. Əgər icarə olunan aktivdən əldə olunan iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metod yoxdursa, Qrup bu icarələr üçün icarə ödənişlərini icarə müddəti ərzində düz xətt metodu əsasında əməliyyat xərci kimi tanıyır.

İcarə öhdəliyi ilkin olaraq icarənin başlanğıc tarixində ödənilməyən icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülür və icarədə nəzərdə tutulan dərəcədə istifadə edilərək diskontlaşdırılır. Bu dərəcə asanlıqla müəyyən edilə bilmirsə, Qrup artan borc dərəcəsindən istifadə edir.

İcarə öhdəliyi konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca sətirdə təqdim olunur.

İcarə öhdəliyi daha sonra icarə öhdəliyindəki faizi əks etdirmək üçün balans dəyərini artırmaqla (effektiv faiz metodundan istifadə etməklə) və ödənilmiş icarə ödənişlərini əks etdirmək üçün balans dəyərini azaltmaqla ölçülür.

İstifadə hüququ olan aktivlər bu aktivlərlə bağlı alınan güzəştlər və hər hansı ilkin birbaşa xərclər çıxılmaqla, müvafiq icarə öhdəliyinin ilkin ölçülməsi, icarənin başlama günü və ya bu gündən əvvəl edilmiş icarə ödənişlərindən ibarətdir. Bu aktivlər daha sonra yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyər ilə ölçülür.

İstifadə hüququ olan aktivlər konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca sətirdə təqdim olunur.

Qrup istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşib-dəyərsizləşmədiyini müəyyən etmək üçün 36 sayılı MUBS standartını tətbiq edir və “Əmlak və avadanlıq” siyasətində göstəriləni kimi müəyyən edilmiş istənilən dəyərsizləşmə zərərini uçota alır.

İndeksdən və ya dərəcədə asılı olmayan dəyişən icarə haqları icarə öhdəliyi və istifadə hüququ olan aktivin ölçülməsinə daxil edilmir. Müvafiq ödənişlər bu ödənişlərə səbəb olan hadisə və ya vəziyyətin baş verdiyi dövrdə xərc kimi tanınır və konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda “Əməliyyat xərcləri” sətirinə daxil edilir.

Praktiki vasitə olaraq, 16 sayılı MHBS standartı icarəyə götürən tərəfin icarəyə götürülməyən komponentləri ayırmamasına və bunun əvəzinə hər hansı icarə və icarəyə götürülməyən müvafiq komponentləri tək bir razılaşma kimi uçota almasına icazə verir. Qrup bu praktiki vasitədən istifadə etmişdir.

Əməliyyat və təqdimat valyutası

Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan manatı (“AZN”) Qrupun daxilində olan bütün müəssisələrin əməliyyat valyutasıdır, çünki o, Qrupun əməliyyatlarının iqtisadi mahiyyətini əks etdirir. Həmçinin, Azərbaycan manatı bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təqdim olunduğu valyutadır. Başqa qeydlər olmazsa, bütün maliyyə məlumatları yaxın minlik ədədinə qədər yuvarlaqlaşdırılmışdır.

Xarici valyutalar

Qrupun müəssisələrinin maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında müəssisənin əməliyyat valyutası (xarici valyutalar) xaricində olan valyutalarda aparılan əməliyyatlar əməliyyat tarixlərində qüvvədə olan məzənnələr ilə tanınır. Hər hesabat tarixində xarici valyutada ifadə olunmuş monetar aktivlər və öhdəliklər həmin tarixdə qüvvədə olan məzənnələr ilə təkrar çevrilir. Xarici valyutada ifadə olunmuş ədalətli dəyərle uçota alınan qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

tarixdə qüvvədə olan məzənnə əsasında çevrilir. Xarici valyutada ilkin dəyər ilə ölçülən qeyri-monetar maddələr təkrar çevrilmir.

Qrupun hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədilə ilin sonuna istifadə etdiyi məzənnələr aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
AZN / ABŞ dollar	1.7000	1.7000
AZN / Avro	1.8766	1.8114

Dövlət subsidiyaları

Dövlət subsidiyaları Qrupun onlara aid olan şərtlərə əməl edəcəyinə və subsidiyaların alınacağına əsaslı əminlik əldə olunana qədər tanınmır.

Dövlət subsidiyaları Qrupun belə subsidiyaların kompensasiya üçün nəzərdə tutulduğu əlaqədar xərcləri xərc kimi tanıdığı dövrlər üzrə sistemli olaraq mənfəət və ya zərər hesabında tanınır. Xüsusilə, əsas şərti Qrup tərəfindən uzunmüddətli aktivlərin (əmlak və avadanlıq daxil olmaqla) alınması, tikilməsi və ya digər şəkildə əldə edilməsindən ibarət dövlət subsidiyaları konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “Dövlət subsidiyası” kimi tanınır və əlaqədar aktivlərin faydalı istifadə müddətləri ərzində sistemli və əsaslı qaydada mənfəət və ya zərər hesablarına köçürülür.

Artıq çəkilmiş xərclər və ya zərərlər üçün təminat kimi və ya gələcək əlaqəli xərclər olmadan Qrupa dərhal maliyyə dəstəyi göstərmək məqsədi ilə alına bilən dövlət subsidiyaları debitor borclara çevrildiyi dövrdə mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Bazar faiz dərəcəsiindən aşağı faizlə olan dövlət krediti üzrə mənfəət əldə edilmiş gəlirlərlə mövcud bazar faiz dərəcələrinə əsaslanan kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kimi ölçülmüş dövlət subsidiyaları kimi uçota alınır.

Vergi

Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış mənfəət vergisi xərclərinin cəmini əks etdirir.

Cari vergi

Ödənilməli cari vergi, il üzrə vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında hesablanır. Vergiyə cəlb olunan mənfəət, konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda əksini tapmış mənfəətdən fərqlənir, çünki ona digər illərdə vergiyə cəlb olunan yaxud gəlirdən tutulan, habelə heç vaxt vergiyə cəlb olunmayan yaxud gəlirdən tutulmayan gəlir və xərc müddəaları daxil deyildir.

Qrupun cari vergi ilə bağlı öhdəliyi hesabat dövrünün sonunda balans tarixinədək qanuni qüvvəyə minmiş və ya əsas etibarilə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Vergi yanaşması olmayan məsələlər üçün ehtiyat tanınır, lakin gələcəkdə vergi orqanına vəsaitlərin ödənilməsi ehtimal olunur. Ehtiyatların həcmi ödənilməsi gözlənilən və mümkün qədər düzgün hesablanmış məbləğ əsasında ölçülür. Qiymətləndirmə bu cür fəaliyyətlərlə bağlı keçmiş təcrübələrə üz tutan Qrupun daxili vergi mütəxəssislərinin qərarına və bəzi hallarda müstəqil vergi məsləhətlərinə əsasən aparılır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarındakı aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanmasında istifadə olunan müvafiq vergi bazası arasındakı fərqlər əsasında ödənilməsi və ya bərpa edilməsi gözlənilən vergidir. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, ümumiyyətlə, vergiyə cəlb olunan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır və təxirə salınmış vergi aktivləri vergiyə cəlb olunan mənfəətin əldə edilə biləcəyi və onlara qarşı müvəqqəti çıxılan fərqlərin istifadə edilməsi ehtimal olunan həcmdə tanınır. Müvəqqəti fərqlər qudvilin ilkin tanınmasından və ya vergiyə cəlb olunan mənfəətə və ya uçotda əks olunmuş mənfəətə təsir göstərməyən əməliyyatlar zamanı sair aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından (müəssisə birləşmələri istisna edilməklə) yaranarsa, belə aktivlər və öhdəliklər uçotda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, Qrupun müvəqqəti fərqin geri qaytarılmasına nəzarət edə biləcəyi hallar istisna olmaqla, törəmə və asılı müəssisələrə yatırılan investisiyalardan və birgə müəssisələrdəki paylardan qaynaqlanan vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün tanınır və müvəqqəti fərqin yaxın gələcəkdə geri qaytarılması ehtimal olunmur. Belə investisiyalar və paylarla əlaqəli gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlərdən yaranan təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız müvəqqəti fərqlərin faydalarından yararlanmaq üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin olacağı ehtimalı olduğu halda tanınır və yaxın gələcəkdə onların geri qaytarılması gözlənilir.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində təhlil edilir və aktivin hamısının və ya müəyyən hissəsinin bərpa olunmasına imkan vermək üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin yaranacağı ehtimalı olmayan həddə qədər azaldılır.

Təxirə salınmış vergi hesabat dövrünün sonunda qanuni qüvvəyə minmiş və ya tam qüvvəyə minmiş vergi qanunvericiliyinə və vergi dərəcələrinə əsaslanmaqla öhdəliyin yerinə yetirildiyi və ya aktivin satıldığı dövrdə tətbiq olunacağı gözlənilən vergi dərəcəsi ilə hesablanır. Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin ölçülməsi Qrupun hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərinin balans dəyərini bərpa etməsindən və ya ödəməsindən asılı olaraq yaranacaq vergi nəticələrini özündə əks etdirir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəlikləri o zaman əvəzləşdirilir ki, cari vergi aktivlərini cari vergi öhdəliklərinə qarşı əvəzləşdirmək üçün qanuni hüquq mövcud olsun, onlar eyni vergi orqanı tərəfindən tətbiq olunan mənfəət vergisinə aid olsun və Qrup cari vergi aktivləri və öhdəlikləri üzrə xalis hesablaşmalar aparmaq niyyətindədir.

İl üzrə cari vergi və təxirə salınmış vergi

Cari vergi və təxirə salınmış vergi sair məcmu gəlir yaxud birbaşa olaraq kapitalda göstərilən maddələrlə bağlı olduğu və nəticə etibarilə, müvafiq olaraq sair məcmu gəlir və ya birbaşa kapital maddəsi kimi tanındığı hallar istisna edilməklə, mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır. Cari vergi və ya təxirə salınmış vergi müəssisə birləşməsinin ilkin uçotundan yarandıqda, vergi təsiri müəssisələrin birləşməsi üzrə uçotda əks olunur.

Əmlak və avadanlıq

Əmlak və avadanlıq yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərəri çıxıldıqdan sonra ilkin qiymətdə (təxmin edilən qiymətdə) göstərilir. 1 yanvar 2016-cı il tarixindən sonra alınmış aktivlərin dəyəri satınalma ilə bağlı gözlənilməyən xərclər daxil olmaqla, alışı qiymətindən ibarətdir. Dəyərin aktivlərin qalan faydalı istismar müddəti ərzində paylanması üçün (uyğun olduqda qiymətləndirilmiş ləğvetmə dəyəri çıxıldıqdan sonra) amortizasiya hesablanır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Yalnız aktivlərlə bağlı gələcəkdə Qrupa iqtisadi mənfəətin daxil olması ehtimalı olduqda və ya belə aktivlərin dəyərinin etibarlı qiymətləndirilməsi mümkün olduqda sonradan çəkilən xərclər aktivlərin balans dəyərinə daxil edilir və yaxud müvafiq olduqda ayrıca aktiv kimi tanınır. Təmir və xidmət xərcləri həmin xərclərin çəkildiyi dövrdə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilir.

Torpaq sahəsi amortizasiya olunmur.

Faydalı istismar müddətləri aşağıdakı kimi müəyyənləşdirilmişdir:

Kateqoriya	Faydalı istismar müddəti
Binalar və infrastruktur	25-50 il
Hava gəmisi və mühərriklər	7-25 il
Texnika və avadanlıq	10-15 il
Sair aktivlər	5-10 il

Təxmin edilən faydalı istismar müddətləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə metodu hər hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri növbəti dövrlərdə uçota alınır.

Əmlak və avadanlıqlar silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq heç bir iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıqların satılaraq silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışından daxil olmuş gəlir arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Hava gəmisi və mühərriklər

Hava gəmisinin və mühərriklərin satınalma qiyməti xarici valyutada ifadə olunur. Bunlar əməliyyat tarixində mövcud olan məzənnə ilə tanınır. İstehsalçının təklif etdiyi endirimlər (əgər olarsa) müvafiq aktivin dəyərindən çıxılır.

Hava gəmiləri və mühərriklər düz xətt metodundan istifadə etməklə ləğvetmə dəyərinin olmaması fərziyyəsi ilə hesablanmış 7-25 il orta faydalı istismar dövrü üzrə amortizasiya olunur. Əməliyyat dövrü ərzində Qrup köhnəlmənin hesablanmasına və yaxud faydalı istismar dövrünə düzəliş edilib-edilməyəcəyini nəzərdən keçirir və zəruri olarsa, ləğvetmə dəyərinin tanınma zərurətinin olub-olmadığını müəyyən edir.

Ehtiyat hissələri və işçi xərcləri də daxil olmaqla əsaslı təmir xərcləri növbəti əsaslı təmirə qədər qalan icarə müddəti və yaxud aktivin faydalı istismar dövrü arasında ən qısa dövr üzrə (uçuş saatları və ya uçuş dövrləri əsasında) kapitallaşdırılır və amortizasiya olunur.

Kapital qoyuluşları ilkin dəyərlə uçotda əks olunur. Aktiv təyinatı üzrə istifadə üçün hazır olan zaman kapital qoyuluşlarından əmlak və avadanlıq maddəsinin müvafiq kateqoriyasına köçürülür və Qrupun siyasətlərinə əsasən amortizasiya edilir.

Əmlak və avadanlıqların dəyərsizləşməsi

Hər hesabat tarixində Qrup öz əmlak və avadanlıqlarının balans dəyərlərini, bu aktivlərdə dəyərsizləşmə zərərinə dair hər hansı göstəricinin olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün, nəzərdən keçirir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalət edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə zərərinin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin digər aktivlərdən asılı olmayaraq gəlir gətirmədiyi halda, Qrup belə aktivin aid olduğu gəlir

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

---

gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin yerləşdirilməsinə dair ağlabatan və əsaslı səbəb müəyyən edildiyi hallarda, korporativ aktivlər də fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər, əks halda, ağlabatan və əsaslı səbəblər müəyyən edildiyi hallarda ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Bərpa dəyəri satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər və istifadə dəyərləri arasında daha yüksək olan məbləğdir. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən hesablanmış gələcək pul daxilolmaları vergiyə qədərki diskont dərəcədə istifadə etməklə onların cari dəyəri ilə diskontlaşdırılır. Belə diskont dərəcə pulun zaman dəyəri ilə bağlı cari bazar qiymətləndirmələrini və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərinə düzəliş edilməyən aktivlər üçün səciyyəvi riskləri özündə əks etdirir.

Aktivin (və ya gəlir gətirən aktivlərin) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlərin) balans dəyəri bərpa dəyərinə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərəri dərhal mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Dəyərsizləşmə zərəri sonradan geri qaytarılırsa aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərinə qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərərinin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə zərərinin geri qaytarılması mənfəət və ya zərər hesablarında o zaman dərhal tanınır ki, bu geri qaytarılma əvvəlki illərdə aktivlə bağlı uçotda tanınmış dəyərsizləşmə zərərinə ləğv etsin.

İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları

İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları maya dəyəri və xalis satış dəyəri arasında daha az olanı ilə əks olunur. Yanacaq qiymətlərinin ölçülmüş orta dəyər əsasında hesablanması istisna olmaqla, belə mal-material ehtiyatları FİFO metodu əsasında xərcə silinir. Yanacaq istehlak olunan zaman hesabdan silinir. Xalis satış dəyəri bütün təxmin edilən tamamlanma xərcləri və marketing, satış və paylanmada çəkiləcək xərclər çıxılmaqla təxmin edilən satış qiymətini əks etdirir

Maliyyə alətləri

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Qrupun maliyyə aləti ilə bağlı müqavilə öhdəliklərinə tərəf olduqda Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınır. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilk olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin alınması və ya buraxılmasına birbaşa aidiyyəti olan əməliyyat xərcləri (ədalətli dəyər mənfəət və ya zərər təşkil edən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna edilməklə) uçotda ilkin tanınma zamanı maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin müvafiq olaraq ədalətli dəyərində əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır. Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin mənfəət və ya zərər uçotunda tanınan ədalətli dəyərlə qeydə alınması ilə birbaşa bağlı olan əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri kassadakı nağd vəsaitlərdən, cari hesablardan və ödəmə müddətləri üç ay və ya daha az olan bank depozitlərindən ibarətdir.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivlərinin müntəzəm qaydada alınması və ya satılması alqı-satqı tarixində tanınır və onların tanınması dayandırılır. Müntəzəm alqı-satqı bazarda hüquqi baza və ya konvensiya ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində aktivlərin çatdırılmasını tələb edən maliyyə aktivlərinin alqı-satqısıdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Bütün tanınan maliyyə aktivləri sonradan bütövlükdə maliyyə aktivlərinin təsnifatından asılı olaraq amortizasiya olunmuş dəyər və ya ədalətli dəyərlə ölçülür.

Maliyyə aktivlərinin təsnifatı

Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri daha sonra amortizasiya dəyəri ilə ölçülür:

- Maliyyə aktivinin məqsədi müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması üçün maliyyə aktivlərinə sahib olmağı nəzərdə tutan biznes modeli çərçivəsində saxlanması; və
- Maliyyə aktivinin aid olduğu müqavilə şərtlərinin müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız qalan borc məbləği üzrə əsas və faiz məbləğlərinin ödənişlərindən ibarət pul vəsaitlərinin hərəkətinə gətirib çıxarması.

Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri sonradan sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə (SMGƏD) ölçülür:

- Maliyyə aktivinin həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satılması yolu ilə məqsədə çatın biznes modeli çərçivəsində saxlanması; və
- Maliyyə aktivinin aid olduğu müqavilə şərtlərinin müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız qalan borc məbləği üzrə əsas və faiz məbləğlərinin ödənişlərindən ibarət pul vəsaitlərinin hərəkətinə gətirib çıxarması.

Bir qayda olaraq, bütün sair maliyyə aktivləri sonradan mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülür (MZƏD).

Amortizasiya olunmuş dəyər və effektiv faiz metodu

Effektiv faiz metodu borc alətinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəlirinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur.

Alınmış və ya verilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri xaricindəki maliyyə aktivləri üçün (yəni, ilkin tanınmada kredit üzrə dəyərsizləşən aktivlər) effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin, əməliyyat xərclərinin və digər mükafat və güzəştlərin ayrılmaz hissəsini təşkil edən ödənilmiş və ya alınmış bütün haqlar və ballar) gözlənilən kredit zərərləri istisna olmaqla, borc alətinin gözlənilən müddəti və ya müvafiq hallarda, daha qısa müddət ərzində, ilkin tanınma zamanı borc alətinin ümumi balans dəyərinə qədər dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Maliyyə aktivinin amortizasiya dəyəri maliyyə aktivinin ilkin tanınma zamanı əsas ödənişlər çıxılmaqla, hər hansı zərər ehtiyatı üçün düzəliş edilmiş həmin ilkin məbləğ və ödəmə məbləği arasındakı hər hansı fərqin effektiv faiz metodundan istifadə edilərək məcmu amortizasiya əlavə edilməklə hesablanan məbləğdir. Maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri maliyyə aktivinin hər hansı zərər ehtiyatı üçün düzəliş edilməzdən əvvəlki amortizasiya dəyəridir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Qrup borc alətlərinə investisiyalar üzrə gözlənilən kredit zərərləri üçün zərər ehtiyatı tanır. Gözlənilən kredit zərərlərinin məbləği müvafiq maliyyə alətinin ilkin tanındığı dövrdən etibarən kredit riskindəki dəyişiklikləri əks etdirmək üçün hər hesabat tarixində yenilənir.

Ticarət debitor borcları üzrə gözlənilən kredit zərərləri Qrupun keçmiş kredit zərəri təcrübəsinə əsaslanmaqla və borcalanlara xas olan faktorları, ümumi iqtisadi şəraiti, habelə uyğun olduqda pulun zaman dəyərini, hesabat tarixində hadisələrin cari və proqnozlaşdırılan gedişatını nəzərə

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

---

alaraq, ehtiyat matrisasından istifadə etməklə hesablanır. Qrup həmişə ticarət debitor borcları üzrə zərər ehtiyatını ömürlük gözlənilən kredit zərərlərinə (“ömürlük GKZ”) bərabər məbləğdə ölçür.

Bütün sair maliyyə alətləri üçün Qrup ömürlük GKZ-ni ilkin tanınmadan sonra kredit riskində mühüm artım olduqda tanıyır. Lakin, maliyyə aləti üzrə kredit riskində ilkin tanınmadan sonra mühüm dərəcədə artım olmazsa, Qrup maliyyə aləti üçün zərər ehtiyatını 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə bərabər məbləğdə ölçür.

Ömürlük gözlənilən kredit zərəri maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində mümkün defolt hadisələrindən yarana bilən gözlənilən kredit zərərlərini əks etdirir. Əksinə, 12 aylıq gözlənilən kredit zərərləri ömürlük gözlənilən kredit zərərlərinin hesabat tarixindən sonrakı 12 ay müddətində maliyyə alətləri ilə bağlı üzrə mümkün defolt hadisələrindən yarana bilən hissəsini əks etdirir.

(i) Kredit riskində mühüm artım

Maliyyə aləti üzrə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra mühüm dərəcədə artıb artmadığını qiymətləndirmək üçün Qrup hesabat tarixində maliyyə aləti üzrə yaranan defolt riskini ilkin tanınma tarixində maliyyə aləti üzrə yaranan defolt riski ilə müqayisə edir. Bu qiymətləndirməni apararkən Qrup kəmiyyət və keyfiyyət baxımından uyğun olan təsdiqləyici məlumatları, habelə keçmiş təcrübəni və mühüm xərc və səylər olmadan əldə edilə bilən proqnoz tipli məlumatları nəzərə alır. Proqnoz tipli məlumatlara Qrupun debitorlarının fəaliyyət göstərdiyi sənaye sahələri ilə bağlı iqtisadi ekspert hesabatlarından, maliyyə təhlillərindən, dövlət idarələrindən, müvafiq elmi-tədqiqat mərkəzlərindən və oxşar təşkilatlardan əldə olunmuş gələcək perspektivlər, habelə Qrupun əsas əməliyyatları ilə bağlı müxtəlif xarici mənbələrdən əldə olunan cari və gələcək dövrlər üzrə iqtisadi məlumatlar daxildir.

Yuxarıdakı qiymətləndirmənin nəticəsindən asılı olmayaraq Qrup maliyyə aləti üzrə kredit riskinin müqavilə əsasında ödənişlər 30 gündən artıq gecikdirildiyi halda, Qrup əksini göstərən müvafiq və etibarlı məlumatlara malik olmayanadək ilkin tanınma dövründən etibarən mühüm dərəcədə artdığını zənn edir.

(ii) Defolt anlayışı

Keçmiş təcrübə daxili və kənar mənbələrdən əldə olunan məlumat əsasında debitorun öz kreditörünə eləcə də Qrupa tam həcmdə ödəniş edə bilməyəcəyini göstərsə, Qrup bunu daxili risklərin idarə edilməsi məqsədləri üçün defolt hadisəsi adlandırır.

Yuxarıdakı təhlillərdən asılı olmayaraq, maliyyə aktivi 360 gündən artıq gecikdirildiyi halda Qrup defolt baş verdiyini hesab edir, lakin Qrupda daha münasib defolt meyarının uyğun olduğunu təsdiq edən müvafiq və etibarlı məlumat olduğu hallar istisnadır.

(iii) Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi və tanınması

Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi defolt ehtimalını, defolt nəticəsində yaranan zərərlərin həcmi (defolt baş verdikdə zərərin ölçüsünü) və defolt zamanı riskə məruz qalmanı müəyyən edir.

Qrup bütün maliyyə alətləri üçün dəyərsizləşmə gəlirini və ya zərərinə onların balans dəyərində zərər ehtiyatında müvafiq düzəlişlər etməklə mənfəət və ya zərər hesablarında tanıyır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Qrup yalnız aktivdən pul daxilolmaları üzrə onun müqavilə hüquqlarının vaxtı bitdikdə, yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və mükafatları əsas etibarilə digər müəssisəyə ötürükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır.

Maliyyə öhdəlikləri və kapital

Borc və ya kapital qismində təsnifləşdirmə

Qrup tərəfindən buraxılmış borc və kapital alətləri müqavilə şərtlərinə, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətləri anlayışına əsasən maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnif edilir.

Kreditlər və borc vəsaitləri

Kreditlər və borc vəsaitləri ilk olaraq çəkilmiş əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərlə tanınır. Kreditlər və borc vəsaitləri amortizasiya dəyəri ilə ölçülür, mənfəətlə (əməliyyat xərcləri çıxılmaqla) geri alınma dəyəri arasındakı fərq isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda borcların müddəti üzrə tanınır.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Maliyyə öhdəliklərinin tanınması yalnız və yalnız Qrup öz ödəniş öhdəliyini yerinə yetirdikdə, belə öhdəlik ləğv olunduqda, yaxud müddəti başa çatdıqda dayandırılır. Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə öhdəliklər üzrə ödənilmiş və ödəniləcək məbləğlər arasındakı fərq konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün Qrupun qanuni hüququ mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi niyyəti olduqda qarşılıqlı əvəzləşdirilir, xalis məbləğ isə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda açıqlanır. Uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq gələcək hadisələrdən asılı olmamalıdır və nəinki adi fəaliyyət prosesində, hətta defolt, ödəmə qabiliyyətinin itirilməsi və müflisləşmə hallarında da etibarlı olmalıdır. Gəlir və xərclər hər hansı bir mühasibat standartı, yaxud şərhində və Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərində xüsusi olaraq açıqlanması tələb olunmayanadək və ya icazə verilməyənədək konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda əvəzləşdirilmir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Qrup keçmiş hadisələr nəticəsində cari (hüquqi və ya konstruktiv) öhdəliyə malik olduqda, Qrupun öhdəliyi yerinə yetirməsi ehtimalı yüksək olduqda və öhdəliyin məbləği ilə bağlı etibarlı qiymətləndirilmə aparmaq mümkün olduqda tanınır.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərində bərabərdir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Ehtiyatların yerləşdirilməsi üçün tələb olunan müəyyən və ya bütün iqtisadi mənfəətin kənar tərəflər vasitəsilə bərpa ediləcəyi gözlənilirsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə əsaslı əminlik olduqda alınacaq məbləğ uçotda aktiv kimi tanınır.

Cari il üçün qüvvədə olan yeni və düzəliş edilmiş MHBS-lər

Cari ildə Qrup Beynəlxalq Mühəsibat uçotu Standartları Şurası tərəfindən buraxılmış və 1 yanvar 2023-ci il tarixində başlayan və ondan sonrakı hesabat dövrləri üçün icbari şəkildə qüvvədə olacaq bir sıra MHBS-lərə düzəlişləri tətbiq etdi. Onların qəbul edilməsi bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarındakı açıqlamalara və ya hesabat olunan məbləğlərə hər hansı əhəmiyyətli təsir göstərməmişdir.

MHBS 17	<i>Sığorta müqavilələri (o cümlədən, MHBS 17-yə İyun 2020 və Dekabr 2021-ci il düzəlişləri)</i>
MUBS 1-ə düzəlişlər	<i>Maliyyə hesabatlarının təqdimatı və MHBS üzrə Praktiki Təvsiyə 2 Əhəmiyyətliyə dair mühakimələrin formalaşdırılması — Mühəsibat Uçotu siyasətlərinin açıqlaması</i>
MUBS 12-yə düzəlişlər	<i>Mənfəət vergisi — Vahid əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərə aid təxirə salınmış vergi</i>
MUBS 12-yə düzəlişlər	<i>Mənfəət vergisi — Beynəlxalq vergi islahatı—Komponent 2 üzrə nümunəvi qaydalar</i>
MUBS 8-ə düzəlişlər	<i>Uçot Siyasətləri, uçot qiymətləndirmələrində dəyişikliklər və səhvlər — Uçot qiymətləndirmələrinin açılışı</i>

Buraxılmış lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-lər

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təsdiq olunduğu tarixdə Qrup aşağıdakı buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-ləri tətbiq etməmişdir:

MHBS 10 və MUBS 28-ə düzəlişlər	<i>İnvestorların onun əsli müəssisəsi və ya birləşmiş müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi</i>
MUBS 1-ə düzəlişlər	<i>Öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi</i>
MUBS 1-ə düzəlişlər	<i>Kovenantlar ilə uzunmüddətli öhdəliklər</i>
MUBS 7 və MHBS 7-yə düzəlişlər	<i>Təchizatçıların maliyyələşdirilməsi müqavilələri</i>
MHBS 16-ya düzəlişlər	<i>Geri icarə ilə satış əməliyyatı zamanı icarə öhdəliyi</i>

Rəhbərliyin gözləntilərinə görə yuxarıda sadalanan Standartların tətbiqi gələcəkdə Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir etməyəcək.

4. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU MÜHAKİMƏLƏRİ VƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏLƏR İLƏ BAĞLI QEYRİ-MÜƏYYƏNLİYİN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ

Qrupun 3 sayılı Qeyddə əks olunan mühəsibat uçotu siyasətlərini tətbiq edərkən rəhbərlikdən tanınmış məbləğlərə mühüm təsir edən (qiymətləndirmə tələb edənlərdən başqa) mühakimələrin yürüdülməsi və digər mənbələrdən açıq əldə edilməsi mümkün olmayan aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində dair təxminlərin və fərziyyələrin irəli sürülməsi tələb olunur. Təxminlər və əlaqədar fərziyyələr keçmiş təcrübəyə və digər müvafiq amillərə əsaslanır. Real nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər.

Təxminlər və əsas götürülən fərziyyələr davamlı qaydada təhlil edilir. Mühəsibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə, düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərinin tətbiqi zamanı irəli sürülən mühüm mühakimələr

Aşağıda Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərini tətbiq edərək rəhbərliyin irəli sürdüyü və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə mühüm dərəcədə təsir göstərən mühüm mühakimələr açıqlanır.

Dövlətdən alınmış subsidiyalar

Qrup 2022-ci ildə əməliyyatlar məqsədilə AZAL üçün 89,500 AZN və Milli Aviasiya Akademiyası üçün 19,309 AZN olmaqla, ümumilikdə 108,809 AZN vəsait əldə etmişdir. Həmçinin, 2022-ci il ərzində dövlət tərəfindən Qrupa işğaldan azad edilmiş ərazilərdə AZAL üçün aeronaviqasiya sistemlərinin quraşdırılması üçün 10,000 AZN məbləğində vəsait ayrılmışdır.

Qrup 2023-cü ildə AZAL-ın donanmasını genişləndirmək və Milli Aviasiya Akademiyasının əməliyyatlarını maliyyələşdirmək üçün dövlətdən müvafiq olaraq 125,475 AZN və 21,240 AZN məbləğində yardım almışdır.

Rəhbərlik alınan dövlət yardımının uçot qaydalarını qiymətləndirərək və bu yardımın səhmdar qismində çıxış edən dövlət tərəfindən yatırımlar yoxsa gəlirdə tanınacaq dövlət subsidiyası kimi uçota alınmalı olduğu barədə qərar verərək mühüm mühakimə yürütmüşdür. Qarşılığında kapital alətləri buraxılmadığından və dövlət qərarında kapital təyinatlı yardım müəyyən edilmədiyindən, rəhbərlik digər şirkətlərə onların dövlət müəssisəsi olub olmamasından asılı olmayaraq oxşar maliyyə yardımının təqdim edilib edilməməsinə qiymətləndirdi. Rəhbərlik əməliyyatların 2022 və 2023-cü illərdə həm əlavə ödənilmiş kapital, həm də dövlət subsidiyasını əks etdirdiyi qərarına gəlmişdir. Dövlət subsidiyasının məbləği onunla bağlı heç bir şərt və ya gələcək əlaqəli xərclər olmadığından, konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda gəlir kimi tanınmışdır.

Təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri

Aşağıda, Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərini tətbiq edərək rəhbərliyin irəli sürdüyü və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə mühüm dərəcədə təsir göstərən əsas təxminlər açıqlanır.

Dəyərsizləşmə yoxlaması

Qrup hər hesabat tarixinin sonunda dəyərsizləşmə göstəricilərinin olub-olmadığını yoxlayır. Hər hansı dəyərsizləşmə göstəriciləri müəyyən olunarsa Qrup dəyərsizləşmə yoxlamasını yerinə yetirir.

Əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlərin bərpa dəyəri Hava Limanları, Aeronaviqasiya, AZALOil PVYV (Pul Vəsaitlərini Yaradan Vahid) üçün hesablamalarda istifadə olunan dəyər əsasında və Aviasirkət PVYV üçün ədalətli dəyər çıxılışın satış xərcləri əsasında müəyyən edilir. Bu hesablamalar Qeyd 9-da daha təfərrüatlı açıqlanan təxminlərdən istifadə olunmasını tələb edir.

Əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddətləri

Rəhbərlik əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddətlərini aktivlərin planlaşdırılan istifadəsinə əsaslanmaqla və belə aktivlərin Qrupa iqtisadi mənfəət gətirəcəyi dövrü hesablamaqla təyin edir. Qrupun əmlak və avadanlığı düz xətt metodunu tətbiq etməklə onların təxmin edilən faydalı istismar müddətləri və ya uçuş dövrləri / saatları üzrə amortizasiya olunur ki, bunlar da rəhbərliyin biznes planlarına və əməliyyat hesablamalarına əsaslanır. Texnoloji yeniliklər və yaxud müvafiq aktivlərin ehtimal edilən gələcək istifadəsi kimi sonradan baş verən dəyişikliklər, faktiki faydalı istismar müddətinin və yaxud qalıq dəyərinin ilkin qiymətləndirmələrdən fərqlənməsi ilə nəticələnə

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

bilər. Rəhbərlik dövrü olaraq əmlak və avadanlıqların qalan faydalı istismar müddətlərini nəzərdən keçirir. Əmlak və avadanlığın istismar müddətinin hesablanmasına edilmiş düzəlişlər gələcəkdə belə düzəlişin təsadüf etdiyi dövr və mümkün olduğu halda gələcək dövrlərdə uçotda tanınır. Nəticə etibarlı ilə bu, hesablanmış amortizasiya məbləğinə və gələcəkdə uçotda tanınacaq əmlak və avadanlıqların balans dəyərinə əhəmiyyətli təsir edə bilər.

ƏDV aktivlərinin bərpa olunması

Vergi orqanından artıq alınacaq ƏDV aktivlərinin qalıqları (hesab-fakturaların ödənilməsi və ya xidmətlərin və ya malların göstərilməsi yolu ilə bərpa edilmiş daxilolma ƏDV qalıqları) Qrupun gələcək vergi öhdəliklərini əvəzləmək üçün istifadə edilə bilən vergi orqanında əvvəlcədən ödəməyə bərabərdir. Rəhbərlik hesab edir ki, dövlətdən ödənilməli olan ƏDV aktivlərinin qalıqları bərpa edilə bilər və gələcək vergi öhdəliklərini kompensasiya etmək üçün istifadə olunacaq. Vergi aktivlərini öhdəliklərlə əvəzləmək üçün Qrupun vergi orqanlarından icazə almasına ehtiyac yoxdur və beləliklə hesab edilir ki, vergi öhdəlikləri yarandıqca vergi aktivlərini əvəzləşdirəcək. Bu o demək olardı ki, bu vergi aktivləri 12 ay ərzində əhəmiyyətli dərəcədə dövr və bərpa edilə bilər. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə vergi orqanı üzrə debitor borclara çevrilməmiş ƏDV aktivlərinin qalıqları (“alınmış və ödənilmiş mallara və xidmətlərə tətbiq edilən əvəzləşdirilə bilən ƏDV”) rəhbərlik tərəfindən təhlil edilmiş və belə qalıqların 39,909 AZN-i şübhəli qalıqlar hesab edilmişdir (31 dekabr 2022: 41,093 AZN). Əvvəlki ilə uyğun olaraq, Qrup rəhbərliyi hesab edir ki, bu qalıqlar üzrə hesablaşma nağd əsasda deyil, xalis əsasda aparılacaq və bu da belə ƏDV qalıqlarının mövcud qanunvericilik əsasında əvəzləşdirilə bilməsini istisna edir.

5. DAŞIMALAR ÜZRƏ VƏ DİGƏR GƏLİRLƏR

	2023	2022
Qrafik üzrə sərnişin daşımaları	724,397	543,068
Hava limanı və aviasiya təhlükəsizliyi xidmətləri	235,923	169,124
Yanacaq doldurma xidmətləri	221,934	273,298
Çarter sərnişin daşımaları	122,870	37,253
Aeronaviqasiya xidmətləri	122,758	80,076
Yük daşımaları	12,424	8,261
Sair gəlirlər	32,855	38,874
Cəmi daşımalar üzrə və sair gəlirlər	1,473,161	1,149,954

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

6. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Yanacaq xərcləri	331,939	392,650
Heyət xərcləri	171,625	149,196
Köhnəlmə və amortizasiya	157,113	126,750
Yerüstü xidmətlər	93,197	69,180
Hava gəmilərinə və digər əsas vəsaitlərə texniki xidmət xərcləri	77,549	58,085
Azərbaycandan kənar da aeronaviasiya xidmətləri	58,845	32,650
Kommersiya xidmətləri və komissiyalar	46,564	38,642
Xarici hava limanlarında sərnişinlərlə bağlı yığımlar	37,845	26,233
Göyartədə qidalanma və içki xidmətləri	32,140	25,609
Material xərcləri	28,026	19,418
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	22,563	28,237
Konsultasiya xərcləri	22,021	2,797
Əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşməsi	18,620	14,945
Ezamiyyə xərcləri	10,161	4,215
Sığorta xərcləri	9,322	10,014
Elektrik enerjisi xərcləri	7,158	6,926
Sərnişinlərə xidmətlər	6,439	4,203
Kommunikasiya xərcləri	6,397	3,506
Verilmiş avansların dəyərsizləşmə ehtiyatında dəyişiklik	520	2,771
Kapital qoyuluşlarının dəyərsizləşmə ehtiyatında dəyişiklik	-	1,744
Əvəzləşdirilə bilən ƏDV qalığının dəyərsizləşmə ehtiyatında dəyişiklik	(1,184)	(1,840)
Sair xərclər	49,367	32,288
Sair gəlirlər	(8,891)	(7,594)
Cəmi əməliyyat xərcləri	<u>1,177,336</u>	<u>1,040,625</u>

İl ərzində Qrup Deloitte şirkətinə 407 AZN audit və 0 AZN qeyri-audit xidmət haqqı tanınmışdır. (2022: müvafiq olaraq 452 AZN və 193 AZN).

Heyət xərclərinə 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə 33,844 AZN (31 dekabr 2022: 29,134 AZN) məbləğində sosial ödənişlərlə bağlı xərclər daxildir.

Sair xərclərə əsasən qısamüddətli və aşağı dəyərli icarə və ya kirayə ilə bağlı xərclər və Qrupun ayrılıqda əhəmiyyətli olmayan sair xərcləri daxildir.

Sair gəlirlər əsasən overnayt faiz gəliri və subsidiya üzrə amortizasiya xərcindən formalaşır (Qeyd 20-yə bax).

7. MALİYYƏ XƏRCLƏRİ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Kreditlər və borc vəsaitləri üzrə faiz xərci	124,513	90,535
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz xərci	36,575	11,675
Cəmi maliyyə xərcləri	<u>161,088</u>	<u>102,210</u>

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

8. MƏNFƏƏT VERGİSİ XƏRCİ

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Cari vergi xərci	5,770	-
Təxirə salınmış vergi xərci	23,076	39,308
Cəmi mənfəət vergisi xərci	<u>28,846</u>	<u>39,308</u>

31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə vergilər üzrə heç bir ehtiyat tanınmamışdır.

20% yerli mənfəət vergisi dərəcəsi ilə hesablanmış il üzrə mənfəət vergisi xərci uçotdakı gəlir ilə aşağıdakı kimi müqayisə oluna bilər:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	146,529	149,928
Yerli qanunvericilikdəki vergi dərəcəsi (20%) ilə mənfəət vergisi xərci	29,306	29,986
Gəlirdən çıxılmayan xərclərin təsiri	1,593	6,256
Mənfəət vergisi ehtiyatının bərpasının təsiri	(762)	-
Əvvəllər tanınmamış vergi zərərlərinin istifadəsinin və uçotda tanınmamış vergi zərərlərinin təsiri	(1,291)	3,066
Cəmi mənfəət vergisi xərci	<u>28,846</u>	<u>39,308</u>

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARIXINDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDILMIŞ MALIYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

9. ƏMLAK VƏ AVADANLIQ

	Binələr və infrastruktur	Hava gəmişi və müəhərriklər	Texnika və avadanlıq	Sair əmlak və avadanlıq	Kapital qoyuluşları	Cəmi
<i>İlkin dəyər</i>						
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	835,732	670,517	337,004	53,642	13,123	1,910,018
Əlavələr	1,153	13,204	1,776	2,083	31,345	49,561
Aktivlərin silinməsi	(96)	(13,429)	(77)	(38)	-	(13,640)
Aktivlərin ötürülməsi	353	1,305	20,399	466	(22,523)	-
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	837,142	671,597	359,102	56,153	21,945	1,945,939
Əlavələr	1,382	45,658	113	46	36,659	83,858
Aktivlərin silinməsi	-	(3,958)	(563)	(97)	-	(4,618)
İstifadə hüququ olan aktivlərdən ötürmə	-	305,140	-	-	-	305,140
Aktivlərin ötürülməsi	1,198	4,478	15,551	17,311	(38,538)	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	839,722	1,022,915	374,203	73,413	20,066	2,330,319
<i>Yüqulmuş köhnəlmə və dəyarsizləşmə</i>						
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	173,692	259,781	145,036	35,169	5,478	619,156
İl üzrə xərc	27,536	43,328	25,891	5,076	-	101,831
Aktivlərin silinməsi	(68)	(11,419)	(65)	(38)	-	(11,590)
Dəyarsizləşmə	670	7,268	70	382	1,744	10,134
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	201,830	298,958	170,932	40,589	7,222	719,531
İl üzrə xərc	27,529	47,355	24,665	5,645	-	105,194
Aktivlərin silinməsi	-	(3,922)	(310)	(89)	-	(4,321)
Dəyarsizləşmə	810	15,326	108	397	-	16,641
İstifadə hüququ olan aktivlərdən ötürmə	-	32,032	-	-	-	32,032
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	230,169	389,749	195,395	46,542	7,222	869,077
<i>Xalis qalıq dəyəri</i>						
1 yanvar 2023-cü il	635,312	372,639	188,170	15,564	14,723	1,226,408
31 dekabr 2023-cü il	609,553	633,166	178,808	26,871	12,844	1,461,242

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

İnfrastruktur əsasən Qrupun təyyarələri üçün uçuş-enmə zolaqlarından, hava gəmisi dayanacaqlarından, anqar və terminallardan ibarətdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Qrupun hava donanması 6-sı icarədə və 23-ü mülkiyyətində olmaqla, 29 hava gəmisindən ibarət olmuşdur. Buraya icarədə olan və 2022-ci ilin dekabr ayında gətirilmiş 2 Airbus Model A320-271N modeli, habelə 2023-cü ilin birinci rübündə eyni müqavilə əsasında əlavə Airbus Model 320-271N modeli daxil edilmişdir. 2023-cü ilin oktyabr ayında eyni müqavilə üzrə yaranan bütün icarə öhdəlikləri üzrə hesablaşma aparıldıqdan sonra sonuncu qeyd edilən hava gəmiləri istifadə hüququ olan aktivlərdən əmlak və ya avadanlığa köçürülmüşdür.

Yuxarıda qeyd olunan 29 hava gəmisinə əlavə olaraq 31 dekabr 2021-ci il tarixinə AZAL-ın balansında əməliyyatlarda istifadəyə yararsız dörd hava gəmisi olmuş və 2022-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Əmlak məsələləri Dövlət Komitəsindən razılıq əldə etdikdən sonra balansdan silinmişdir.

2023-cü ildə Qrupun tikinti və avadanlıqların quraşdırılması işlərinə cəlb edilən əsas təchizatçıları Bakelektro ASC və UBS Airport System LTD olmuşdur və onlar da Heydər Əliyev adına Hava limanında müvafiq olaraq enerji sistemlərini təmin etmiş və sərnişin keçid körpülərini quraşdırmışdır.

2022-ci ildə Qrupun tikinti işləri və avadanlıqların quraşdırılması ilə məşğul olan əsas təchizatçıları arasına müvafiq olaraq Airport and ATC Systems GmbH, MCG Middle East və Thales Las France S.A.S daxil olmuşdur.

Təminat kimi girov qoyulmuş aktivlər

Yuxarıda qeyd olunan 3 icarəyə götürülmüş Airbus Model A320-271N təyyarəsi üçün icarə öhdəliklərinin yenidən maliyyələşdirilməsi məqsədilə Qrupun aldığı borcun (Qeyd 17-yə bax) təmin edilməsi üçün balans dəyəri 348,650 AZN olan altı hava gəmisi girov qoyulmuşdur (2022: yoxdur).

Dəyərsizləşmənin yoxlanması

“Aktivlərin dəyərsizləşməsi” adlı 36 №-li MUBS-a uyğun olaraq, müəssisədən hər hesabat dövrünün sonunda aktivlərin dəyərsizləşməsinə dair hər hansı əlamətin olub-olmadığını qiymətləndirməsi tələb olunur. Hava limanları, Aeronaviqasiya və AZALOil PVYV-ləri üçün bərpa edilə bilən məbləğlər müvafiq fəaliyyətlər nəticəsində yaranacaq gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini diskontlaşdırmaqla istifadə dəyərinə, halbuki Aviaşirkət PVYV üçün bərpa edilə bilən məbləğ satış dəyəri çıxılmaqla ədalətli dəyər əsasında müəyyən edilir (Qeyd 3-də ədalətli dəyər iyerarxiyasına uyğun olaraq 1-ci səviyyə). Aviaşirkət PVYV-da əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə və bazarda hava gəmilərinin ədalətli dəyərlərinin mümkün dəyişkənliyi səbəbindən Qrup Aviaşirkət PVYV üçün dəyərsizləşmə səbəbinin olduğunu hesab edir. Digər üç PVYV üçün heç bir daxili və ya xarici dəyərsizləşmə səbəbi müəyyən edilməmişdir, çünki bu PVYV-lərin istifadə dəyərinin hesablamalarında istifadə edilən pul vəsaitlərinin hərəkəti əvvəllər təxmin edilənlərdən və ya ondan yuxarıdır və bərpa edilməli olan əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə olmamışdır.

Rəhbərlik müəyyən etmişdir ki, Aviaşirkətin PVYV-ya aid əmlak və avadanlıqları və istifadə hüququ olan aktivlərinin balans dəyəri, əsas komponentlərin faktiki saxlanma vəziyyətinə uyğunlaşdırılmış bazar məlumatlarına əsasən müəyyən edilmiş satış dəyəri çıxılmaqla onların ədalətli dəyərini üstələmişdir, bu səbəbdən 31 dekabr 2023-cü il tarixinə dəyərsizləşmə xərci əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər üçün müvafiq olaraq 16,641 AZN və 1,979 AZN tanınmışdır (31 dekabr 2022-ci il: əmlak və avadanlıqlar üçün 8,930 AZN və istifadə hüququ olan aktivləri üçün 6,555 AZN).

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Rəhbərlik Aviaşirkət PVYV üçün bərpa edilə bilən məbləğin müəyyən edilməsində ən həssas fərziyyə kimi satış xərcləri təxminini (təyyarələrin bazar dəyərinin 12,5%-i) hesab edir. 2022 və 2023-cü illərdə Qrupun donanmasına yeni qoşulmuş təyyarələr (üç Airbus təyyarəsi) üçün rəhbərlik, yeni alınmış vəziyyətinə görə satış dəyərinin 8% həcmində qiymətləndirilməsini daha uyğun hesab etmişdir. Bütün hava gəmilərinin satış xərcləri təxminində 1%-lik dəyişiklik PVYV üçün əlavə 2,965 AZN dəyərsizləşmə və ya dəyərsizləşmə bərpasının tanınması ilə nəticələnəcək.

10. İCARƏLƏR (QRUP İCARƏYƏ GÖTÜRƏN TƏRƏF KİMİ)

İstifadə hüququ olan aktivlər (hava gəmisini və mühərriklər)

	Cəmi
İlkin dəyər	
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	484,293
İstifadə hüququ olan aktivlərə dövr ərzində əlavələr	202,291
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	686,584
İstifadə hüququ olan aktivlərə dövr ərzində əlavələr	104,536
Əmlak və avadanlığa köçürmə	(305,140)
Əsaslı təmirin tanınmasının dayandırılması	(1,200)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	484,780
Yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə	
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	138,675
İl üzrə xərc	22,184
Dəyərsizləşmə zərəri	6,555
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	167,414
İl üzrə xərc	45,486
Əmlak və avadanlığa köçürmə	(32,032)
Əsaslı təmirin tanınmasının dayandırılması	(1,227)
Dəyərsizləşmə zərəri	1,979
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	181,620
Xalis qalıq dəyəri	
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	519,170
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	303,160

Qrup əsasən hava gəmiləri və mühərriklərdən ibarət olan bir neçə aktivi icarəyə götürür. Orta icarə müddəti 10 ildir (2022: 10 il). Qrupun öhdəlikləri icarəyə verənin bu cür icarələr üzrə icarəyə götürülmüş aktivlər üzərində mülkiyyət hüququ ilə təmin edilir. İcarə öhdəliklərinin ödəmə müddətinin təhlili 18 sayılı Qeyddə təqdim olunur. İcarə müddəti başa çatdıqdan sonra və heç bir defolt halı baş verməzsə, hava gəmisini və mühərriklərin mülkiyyət hüququ Qrupa ötürüləcək.

9 sayılı Qeyddə (əmlak və avadanlıq) qeyd edildiyi kimi, 2022-ci ilin dekabrında imzalanmış yeni icarə müqaviləsindən irəli gələn bütün icarə öhdəlikləri ödənildikdən sonra 2023-cü ilin oktyabr ayında icarəyə götürülmüş üç təyyarə əmlak və avadanlıqlara köçürülmüşdür. Müqavilədə üç Airbus Model A320-271N hava gəmisini nəzərdə tutulur ki, onlardan ikisi 30 dekabr 2022-ci ildə, biri isə 2023-cü ilin birinci rübündə gətirilmişdir.

2024-cü il 25 dekabr tarixində Azərbaycan Hava Yollarına məxsus J2-8243 nömrəli Bakı-Qrozni reysini yerinə yetirən Embraer 190 təyyarəsi Qazaxıstanın Aktau yaxınlığında qəzaya uğramışdır. Şirkət bu faciəvi hadisəyə böyük önəm vermiş, dərhal fəvqəladə vəziyyət planını aktivləşdirmiş və

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

xilasetmə əməliyyatlarını həyata keçirmək və nəticələri idarə etmək üçün zəruri tədbirlər görmüşdür.

Hesabatın təqdim edilməsi tarixinə təyyarənin qara qutusu tapılmış və qəzanın səbəbləri ilə bağlı araşdırmalar davam edir.

Qəza, MUBS 10 standartına əsasən, hesabat tarixində mövcud olan şəraitə dair sübut təqdim etmədiyi üçün düzəliş tələb etməyən hadisə kimi qəbul edilir. Buna görə də, 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında heç bir düzəliş edilməmişdir. Bununla yanaşı, rəhbərlik hadisənin mümkün maliyyə və əməliyyat təsirlərini qəbul edir. Sığorta əhatəsinin birbaşa maliyyə itkilərini azaltması gözlənilsə də, əlavə iddialar və ya reputasiya zərərləri baş verə bilər ki, onların maliyyə təsiri dəqiq qiymətləndirilə bilinmir.

Şirkət inkişafı izləməyə və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına dair hər hansı əlavə təsirləri qiymətləndirməyə davam edəcəkdir.

11. VERİLMİŞ UZUNMÜDDƏTLİ AVANSLAR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Verilmiş uzunmüddətli avanslar	165,438	88,397
Çıxılın: verilmiş uzunmüddətli avansların dəyərsizləşməsi	(158)	(13,360)
Cəmi verilmiş uzunmüddətli avanslar	165,280	75,037

Verilmiş uzunmüddətli avanslar üzrə qalıqlar əsasən hava gəmiləri və təlim avadanlığı ilə bağlı xarici tədarükçülərə verilmiş avanslardan ibarətdir. Rəhbərlik gələcəkdə malların və xidmətlərin geri qaytarılması və ya əldə edilməsi ehtimalı əsasında vəsaitlərin qaytarıla bilməyən hissəsini hər dövrün sonunda qiymətləndirir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə, Qrupun təyyarələrin alınması və mühərriklərin əsaslı təmiri ilə bağlı avans ödənişlər etdiyi əsas tərəflərə müvafiq olaraq Airbus, Boeing və GE Engine Services MMC daxildir.

31 dekabr 2022-ci il tarixinə, Qrupun təyyarələrin alınması və mühərriklərin əsaslı təmiri ilə bağlı avans ödənişlər etdiyi əsas tərəflərə müvafiq olaraq Aviation Capital Group, Airbus, Boeing və GE Engine Services MMC daxildir.

12. SAİR UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR

31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə sair uzunmüddətli aktivlər müvafiq olaraq 15,639 AZN və 28,262 AZN məbləğində əsasən ehtiyat hissələri üzrə qalıqlardan ibarətdir. Bu ehtiyat hissələri yaxşı vəziyyətdə olmuşdur, dəyərsizləşməmişdir və istifadə olunması planlaşdırılmışdır. Bu səbəbdən də, həmin qalıqlarla bağlı heç bir az hərəkətli təminat ehtiyatı yaradılmamışdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)

13. İSTEHLAK OLUNAN EHTİYAT HİSSƏLƏRİ VƏ MAL-MATERIAL EHTİYATLARI

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Ehtiyat hissələri	88,756	51,989
Yanacaq	11,342	5,617
Çıxılsın: ehtiyatlar	(29,893)	(23,977)
Cəmi istehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	70,205	33,629

14. TİCARƏT VƏ SAİR DEBİTOR BORCLARI

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Ticarət debitor borcları, xalis	151,806	77,150
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər, xalis	54,510	58,299
Maliyyə aktivləri	206,316	135,449
Verilmiş avanslar və gələcək dövrlərin xərcləri, xalis	71,503	48,481
Əvəzləşdirilən ƏDV, xalis	11,090	6,099
Alınacaq ƏDV	100,988	67,286
Qeyri-maliyyə aktivləri	183,581	121,866
Cəmi ticarət və sair debitor borcları	389,897	257,315

Ticarət debitor borcları əsasən hava məkanından edilən uçuşlara görə aeronaviqasiya xidmətləri və beynəlxalq agentliklər tərəfindən satılan biletlərə görə əldə olunan məbləğlərdən ibarətdir. Verilmiş avanslar və gələcək dövrlərə aid xərclər əsasən 12 ay ərzində çatdırılması və istifadə olunması nəzərdə tutulan hava gəmilərinin ehtiyat hissələri üçün qabaqcadan ödənişlərdən və aeronaviqasiya bazasının yenilənməsi üçün xidmət haqlarından ibarətdir.

Həm 2022-ci, həm də 2023-cü illərdə, Qrupun əsas müştərilərinə yanacaq təminatı, aeronaviqasiya xidmətləri və hava limanı xidmətləri üçün ASG Business Aviation MMC, aeronaviqasiya xidmətləri üçün Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Assosiasiyası (“BHNA”) üzvləri, aeronaviqasiya və hava limanı xidmətləri üçün Silk Vey Vest Aviasirkəti MMC və qrafik üzrə sərnişin daşımaları üçün Faktura və Hesablaşma Planı (“FHP”) müəssisələri və biletlərin satışı ilə bağlı Silk Way Travel MMC daxildir.

Yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən Qrupun yalnız müqavilə üzrə işlər tamamlandıqdan və əlaqəli kreditor borcları ödənildikdən sonra ƏDV qalıqlarını əvəzləşdirmək hüququ vardır və bu zaman artıq əvəzləşdirilən ƏDV alınacaq ƏDV kimi təsnifləşdirilir. Avadanlıq, yanacaq və xidmətlərin satın alınması zamanı yaranan əvəzləşdirilən ƏDV qalıqları onların əvəzləşdirilməsi hüququ olduqda vergi öhdəlikləri ilə əvəzləşdiriləcək. Qrup yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üçün vergi üzrə kreditor borc balanslarını 38,933 AZN məbləğində alınacaq ƏDV balansını ilə əvəzləşdirmək hüququnu icra etmişdir (31 dekabr 2022: 39,989 AZN).

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Kredit riskinin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi üçün Qrup tərəfindən istifadə olunan ehtiyat matrisinə əsaslanan ticarət debitor borclarının risk profili aşağıdakı kimidir:

31 dekabr 2023-cü il	Ticarət debitor borcları – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	0%	0%	0%	1%	2%	100%	6%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	86,708	30,002	24,302	2,173	8,864	9,440	161,489
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(14)	(8)	(27)	(11)	(183)	(9,440)	(9,683)
Cəmi ticarət debitor borcları							151,806

31 dekabr 2022-ci il	Ticarət debitor borcları – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	2%	2%	4%	10%	15%	100%	12%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	63,851	8,719	2,543	1,711	2,238	8,834	87,896
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(1,076)	(213)	(107)	(171)	(345)	(8,834)	(10,746)
Cəmi ticarət debitor borcları							77,150

	2023	2022
İlin əvvəlində qalıq	10,746	14,745
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(1,063)	(3,999)
Bərpa olunan məbləğ	(1,953)	(6,687)
Yaranmış yeni ticarət debitor borcları ilə əlaqədar zərər ehtiyatında dəyişiklik, hesablaşma nəticəsində tanınması dayandırılmış borclar çıxılmaqla	890	2,688
İlin sonuna qalıq	9,683	10,746

31 dekabr 2023-cü il	Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	0%	0%	0%	1%	2%	100%*	4%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	9,621	3,296	1,153	24	11	37,419	51,524
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(1)	(1)	(1)	(0)	(0)	(2,170)	(2,173)
Cəmi əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər							49,351

*360 gündən çox vaxtı keçmiş məbləğlər 100% ehtiyatla təmin edilir, lakin 1 sayılı Qeyddə açıqlandığı kimi daha sonra Qrupa nəzarətin ötürülməsi ilə əlaqədar 2022-ci ildə NBHL debitor borcları üzrə gözlənilən kredit zərərləri ehtiyatının 35,249 AZN-i geri qaytarılmışdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il	Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	2%	2%	4%	10%	15%	100%*	5%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	7,182	4,301	3,629	5	13	37,784	52,914
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(134)	(105)	(103)	(0)	(2)	(2,535)	(2,879)
Cəmi əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər							50,035

*360 gündən çox vaxtı keçmiş məbləğlər 100% ehtiyatla təmin edilir, lakin 1 sayılı Qeyddə açıqlandığı kimi daha sonra Qrupa nəzarətin ötürülməsi ilə əlaqədar 2022-ci ildə NBHL debitor borcları üzrə gözlənilən kredit zərərləri ehtiyatının 35,249 AZN-i geri qaytarılmışdır.

Verilmiş avanslar qeyri-maliyyə xarakterli olduğundan onlar üçün gözlənilən kredit zərəri təhlili aparılmamış və bu səbəbdən yuxarıdakı cədvəllərə daxil edilməmişdir.

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Verilmiş qısamüddətli avanslar	67,633	46,072
Çıxılın: verilmiş qısamüddətli avanslar üzrə dəyərsizləşmə	(456)	(975)
Cəmi verilmiş avanslar	67,177	45,097
Gələcək dövrlərin xərcləri	4,326	3,384
Cəmi verilmiş qısamüddətli avanslar və gələcək dövrlərin xərcləri	71,503	48,481

Qrupun kredit və valyuta risklərinin təhlili, eləcə də ticarət və sair debitor borcları ilə əlaqədar dəyərsizləşmə zərərlərinin qiymətləndirilməsi 23 sayılı Qeyddə açıqlanmışdır.

15. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Bank hesablarındakı vəsaitlər (AZN ilə)	183,988	35,198
Bank hesablarındakı vəsaitlər (ABŞ dolları ilə)	24,634	36,914
Bank hesablarındakı vəsaitlər (Avro ilə)	5,275	8,794
Bank hesablarındakı vəsaitlər (digər xarici valyutalar ilə)	1,333	6,494
Sair pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	752	889
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	215,982	88,289

Qrupun xarici valyuta və kredit riski, eləcə də maliyyə aktivləri və öhdəliklərinə dair həssaslıq təhlili 23 sayılı Qeyddə açıqlanır.

16. SƏHMDAR KAPİTALI

Nizamnaməyə əsasən Qrupun elan edilmiş nizamnamə kapitalı 31 dekabr 2023-cü il və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə hər birinin nominal dəyəri 0.002 AZN olan 411,987,235 səhmdən ibarət olmaqla 823,975 AZN təşkil etmişdir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Səhmdar yatırımları

2023-cü il ərzində Qrup, gələcəkdə təqdim olunacaq təyyarənin alınması üçün ödənişlər etmək məqsədilə hökumətdən ümumilikdə 125,475 AZN məbləğində vəsait almışdır.

2022-ci il ərzində dövlət tərəfindən Qrupa işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aeronaviqasiya sistemlərinin quraşdırılması üçün 10,000 AZN məbləğində vəsait ayrılmışdır.

Əlavə ödənilmiş kapitalın tanınmasının dayandırılması

70,000 AZN məbləğində əlavə ödənilmiş kapital səhmdarın göstərişi ilə əvvəlki illərdə Qrupun tərkibindən çıxarılaraq ümumi nəzarətdə olan digər quruma köçürülmüş törəmə müəssisə ilə bağlı olmuşdur. Bu məbləğin silinməsi cari ilin yığılmış zərərinə tanınmışdır. Rəhbərlik bu əməliyyatı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının istifadəçiləri üçün keyfiyyət baxımından əhəmiyyətli hesab etmədiyindən, əvvəlki ilin konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları yenidən təqdim edilməmişdir.

17. KREDİTLƏR VƏ BORC VƏSAİTLƏRİ

	Faiz dərəcəsi	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
AZN ilə			
Yerli banklar	Sabit	-	30,872
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Sabit	624,167	624,168
Cəmi AZN ilə		624,167	655,040
ABŞ dolları ilə			
Yerli banklar	Sabit	-	41,199
Yerli banklar	Üzən	232,900	-
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Üzən	1,077,899	1,077,899
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Sabit	81,091	81,091
Cəmi ABŞ dolları ilə		1,391,890	1,200,189
Avro ilə			
Xarici banklar	Sabit	24,006	25,849
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Sabit	7,778	7,472
Cəmi Avro ilə		31,784	33,321
Hesablanmış faiz		555,905	434,979
Cəmi kreditlər və borc vəsaitləri		2,603,746	2,323,529
Kreditlərin və borc vəsaitlərinin uzunmüddətli hissəsi		808,045	850,342
Kreditlərin və borc vəsaitlərinin qısamüddətli hissəsi		1,795,701	1,473,187

31 dekabr 2023-cü il tarixinə AZN, ABŞ dolları və Avro üçün müddətli kreditlər üzrə qüvvədə olan orta faiz dərəcəsi müvafiq olaraq 7.2%, 5.1% və 1.6% olmuşdur (31 dekabr 2022: müvafiq olaraq 7.3%, 5.3% və 1.4%). 2023-cü il üçün dəyişən dərəcələr 3 aylıq ABŞ dolları LIBOR dərəcələri üstəgəl illik 2.2% və 3 aylıq SOFR dərəcələri üstəgəl 1.8% əsasında hesablanmışdır, həmçinin dövr üzrə sabit illik faiz dərəcələri 0.75%-8% arasında dəyişir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə xalis qalıq dəyəri 348,650 AZN olan altı hava gəmisi yeni alınmış kredit üçün təminat kimi girov qoyulmuşdur. Maliyyə öhdəliyinin şərti əldə olunmuş kreditin bazar dəyərini həmin hava gəmilərinin bazar dəyərində bölməklə alınan faiz əsasında müəyyən edilir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu şərt pozulmamışdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

Maliyyə fəaliyyətlərindən yaranan öhdəliklərin üzleştirilməsi

Aşağıdakı cədvəldə pul vəsaitləri ilə bağlı olan və olmayan dəyişikliklər daxil olmaqla Qrupun maliyyə fəaliyyətlərindən yaranan öhdəliklərindəki dəyişikliklər öz əksini tapır. Maliyyə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər Qrupun konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatında onlarla bağlı pul vəsaitlərinin və ya gələcək nağd pul vəsaitlərinin maliyyə fəaliyyətlərindən əldə olunan nağd pul vəsaitləri kimi təsnifləşdirildiyi və ya təsnifləşdiriləcəyi öhdəliklərdir.

	Nağd dəyişikliklər				Qeyri-nağd dəyişikliklər			
	1 yanvar 2023-cü il	Qrup tərəfindən ödənişlər	Qrup adından ödənişlər (ii)	Mazənnə fərqi	Sair qeyri-nağd dəyişikliklər (iii)	Yeni icarələr	Sair dəyişikliklər (iv)	31 dekabr 2023-cü il
Bank kreditləri	25,815	(2,757)	-	904	-	-	10	23,972
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	2,297,714	(72,040)	-	229	-	-	120,971	2,579,774
İcarə öhdəlikləri	396,572	(299,345)	-	-	-	82,365	(992)	178,600
Maliyyə fəaliyyətləri üzrə cəmi öhdəliklər	2,720,101	(374,142)	-	1,133	-	82,365	119,989	2,782,346

	Nağd dəyişikliklər				Qeyri-nağd dəyişikliklər			
	1 yanvar 2022-ci il	Qrup tərəfindən ödənişlər	Qrup adından ödənişlər (ii)	Mazənnə fərqi	Sair qeyri-nağd dəyişikliklər (iii)	Yeni icarələr	Sair dəyişikliklər (iv)	31 dekabr 2022-ci il
Bank kreditləri	30,338	(1,341)	(1,472)	(1,837)	-	-	127	25,815
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	2,255,634	(57,288)	-	(374)	18,403	-	81,339	2,297,714
İcarə öhdəlikləri	282,802	(37,919)	(16,931)	-	-	164,730	3,890	396,572
Maliyyə fəaliyyətləri üzrə cəmi öhdəliklər	2,568,774	(96,548)	(18,403)	(2,211)	18,403	164,730	85,356	2,720,101

- (i) 2023-cü ildə əlaqəli tərəflərdən alınan kreditlər üzrə pul vəsaitləri konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda borc vəsaitləri üzrə gəlirlərin ümumi məbləğini təşkil edir.
- (ii) Qrup adından ödənişlər konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda “Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan çıxarılmış nağdsız əməliyyatlar” başlığı altında açıqlanır, (a).
- (iii) 2022-ci ildə digər nağdsız dəyişikliklərə Qrup adından Maliyyə Nazirliyi tərəfindən kreditlərin və lizinqlərin ödənilməsi üçün verilmiş Maliyyə Nazirliyinin təminatı 18,403 AZN məbləğində kredit daxildir və bu kredit Maliyyə Nazirliyinə ödəniləcək kredit kimi tanınır.
- (iv) Sair dəyişikliklərə kreditlər və borc vəsaitləri, o cümlədən icarə öhdəlikləri üzrə faiz hesablamaları və ödənişləri (xalis dövrüyə) daxildir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Kreditlərin və borc vəsaitlərinin qaytarılma müddətləri aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Bir ay ərzində	1,631,396	1,260,182
Bir aydan bir ilə qədər	164,305	213,005
Cəmi kreditlərin və borc vəsaitlərinin qısamüddətli hissəsi	1,795,701	1,473,187
Bir ildən beş ilədək ödənilməli	681,457	837,879
Beş ildən artıq müddətdə ödənilməli	126,588	12,463
Cəmi kreditlərin və borc vəsaitlərinin uzunmüddətli hissəsi	808,045	850,342
Cəmi kreditlər və borc vəsaitləri	2,603,746	2,323,529

18. İCARƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

Gələcək dövrlərə aid icarə ödənişlərinin onların cari dəyəri ilə üzləşdirilməsi:

Ödəniş müddətinin təhlili:	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
1-ci il	65,655	93,414
2-ci il	64,410	91,251
3-cü il	57,999	89,001
4-cü il	12,158	81,627
5-ci il	1,190	35,945
Daha sonra	-	139,342
Çıxılın: qazanılmamış faiz	(22,812)	(134,008)
Cəmi	178,600	396,572
Aşağıdakılar kimi təhlil edildi:		
Qısamüddətli	55,562	66,253
Uzunmüddətli	123,038	330,319
Cəmi	178,600	396,572

Bütün icarə müqavilələri ABŞ dolları ilə ifadə olunmuşdur və faiz dərəcələri bazar faiz dərəcələri ilə (2022 və 2023-cü illərdə LIBOR, 2023-cü ildə SOFR) əlaqələndirilmişdir. Qrup 31 dekabr 2023-cü il tarixinə 98,317 AZN məbləğində icarə məbləği ilə bağlı icarəyə verən tərəflərdən birindən 1 iyul 2023-cü il tarixindən etibarən hesablanmış dərəcənin 3 aylıq LIBOR-dan 3 aylıq SOFR-ə keçidi ilə bağlı bildiriş almışdır.

Qeyd 9-da qeyd olunduğu kimi, 31 oktyabr 2023-cü il tarixində Qrup 3 yeni Airbus A320neo təyyarəsinin icarəsi üçün imzalanmış yeni icarə müqaviləsi ilə bağlı bütün ödəniş öhdəliklərini yerinə yetirmişdir.

Qrup AZAL-in donanmasını genişləndirmək üçün AerCap şirkəti ilə altı yeni Airbus NEO təyyarəsinin icarəsinə dair müqavilə imzalayıb. Müqaviləyə əsasən, 2026-cı ildən başlayaraq üç A320neo və üç A321neo təyyarəsinin tədarükü planlaşdırılır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

19. QAZANILMAMIŞ GƏLİR VƏ SƏRNIŞINLƏR ÜÇÜN BONUS PROQRAMINA AİD TƏXİRƏ SALINMIŞ GƏLİR

Sərnişin uçuşu üzrə müştərilər qarşısında öhdəliklərin əsas məbləği hesabat tarixinə satılmış, lakin istifadə edilməmiş biletlərin dəyəri, eləcə də bonus proqramı üzrə öhdəliklər ilə bağlıdır.

Qazanılmamış gəlir

	2023	2022
Əvvəlki dövrdən keçirilmiş qazanılmamış gəlir qalığı	60,487	37,101
İl ərzində əlavələr	830,674	697,185
İl ərzində gəlir kimi tanınmış	(813,216)	(673,799)
Növbəti dövrə keçirilmiş qazanılmamış gəlir qalığı	<u>77,945</u>	<u>60,487</u>

Sərnişinlər üçün bonus proqramına aid təxirə salınmış gəlir

Sərnişinlər üçün bonus proqramına aid gəlir Qrupun bonus ballarının əvəzini ödəmək məqsədilə ödənişsiz əsasda və yaxud endirimli xidmətlər göstərməklə öhdəliklərini yerinə yetirdikdə və ya bonus ballarının vaxtı bitdikdə tanınır.

Təxirə salınmış gəlir bonus ballarının əvəzinin ehtimal edilən ödənmə müddətləri əsasında qısa və uzun müddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir. Qrup yığılmış bonus ballarını alqı-satqı sövdələşməsi çərçivəsində ayrıca müəyyən edilən komponent kimi uçotda tanıyır. Bölünən ödənişlərin dəyəri onların müstəqil satış qiyməti əsasında verilmiş bonuslara tətbiq edilir və öhdəlik (təxirə salınmış gəlir) kimi konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınır. Bir fərdi bonus milinin müstəqil satış qiyməti gələcəkdə Bonus proqramının iştirakçısına təqdim olunması gözlənilən xidmətlərin ədalətli dəyərinin təqribidir.

	2023	2022
Əvvəlki dövrdən keçirilmiş təxirə salınmış gəlir balansı	25,617	29,069
İl ərzində yığılmış	8,413	4,320
İl ərzində müddəti başa çatmış	(18,157)	-
İl ərzində əvəzi ödənilmiş	(8,420)	(7,772)
Növbəti dövrə keçirilmiş təxirə salınmış gəlir balansı	<u>7,453</u>	<u>25,617</u>
	<u>31 dekabr</u>	<u>31 dekabr</u>
	<u>2023-ci il</u>	<u>2022-ci il</u>
Təxirə salınmış gəlir, qısamüddətli hissə	1,309	5,074
Təxirə salınmış gəlir, uzunmüddətli hissə	6,144	20,543
Sərnişinlər üçün bonus proqramı ilə bağlı cəmi təxirə salınmış gəlir	<u>7,453</u>	<u>25,617</u>

2020-ci ildə Qrup bonus millərdən son istifadə müddətini 31 dekabr 2021-ci il tarixinədək uzatmışdır. Daha sonra 2021-ci il ərzində millərin son tarixləri 30 iyun 2023-cü il tarixinədək uzadılmış, lakin daha sonra uzadılmamışdır. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə tanınan təxirə salınmış gəlirin uzunmüddətli hissəsinin bu tarixdən sonra yaxın üç il (maksimum müddət) ərzində gəlir kimi tanınması gözlənilir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

20. DÖVLƏT SUBSİDİYASI

13 dekabr 2021-ci il tarixində törəmə müəssisə olaraq Füzuli Hava Limanı MMC üzrə nəzarət 100% Qrupa ötürülmüşdür. Bu ötürülmə nəticəsində Qrup 44,500 AZN məbləğində aktivləri və müvafiq dövlət subsidiyası üzrə öhdəliyi konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanımışdır. 2023-cü il ərzində subsidiyanın 1,085 AZN məbləğində (2022: 1,114 AZN) amortizasiya xərci hesablanmışdır ki, bu da 31 dekabr 2023-cü il tarixinə subsidiyanın məbləğini 42,301 AZN-ə (41,216 AZN uzunmüddətli hissə, 1,085 AZN qısamüddətli hissə) qədər (31 dekabr 2022: 42,301 AZN uzunmüddətli hissə, 1,085 AZN qısamüddətli hissə) azaltmışdır.

21. TƏXİRƏ SALINMIŞ VERGİ ÖHDƏLİKLƏRİ

Təxirə salınmış mənfəət vergisi maliyyə hesabatı məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə mənfəət vergisi məqsədləri üçün istifadə edilən məbləğ arasındakı müvafiq fərqin xalis vergi təsirini əks etdirir. Aşağıda Qrup tərəfindən tanınan əsas təxirə salınmış vergi öhdəlikləri və aktivləri və onlarda cari və ötən dövrlər ərzində baş vermiş hərəkətlər göstərilir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri, əsasən, Şirkətin törəmə müəssisələrində (31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq 6,263 AZN və 12,716 AZN, yarandığı tarixdən beş il sonra müddəti başa çatır) növbəti dövrə keçirilmiş vergi zərərləri ilə bağlı tanınmamışdır, çünki törəmə müəssisələrin yaxın gələcəkdə növbəti dövrə keçirilmiş vergi zərərlərindən istifadə edə biləcəyinə dair əgəlabatan əminlik yoxdur.

Müvafiq fərqlərin növlərinə görə təqdim olunan təxirə salınmış vergi aktivləri və (öhdəlikləri):

	1 yanvar 2023-cü il	Mənfəət və ya zərər hesablarında tanınmış	31 dekabr 2023-cü il
Əmlak və avadanlıq	(51,817)	(12,273)	(64,090)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(41,306)	(7,089)	(48,395)
Qeyri-maddi aktivlər	(236)	(9)	(245)
Sair uzunmüddətli aktivlər	1,770	(1,811)	(41)
Ticarət və sair debitor borcları	2,847	(288)	2,559
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	3,156	5,282	8,438
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	43	-	43
Digər qısamüddətli aktivlər	-	77	77
Kreditlər və borc vəsaitləri	(135)	(2)	(137)
İcarə öhdəlikləri	442	(228)	214
Ticarət və sair kreditor borcları	3,318	601	3,919
Qazanılmamış gəlir	598	(3,697)	(3,099)
Təxirə salınmış gəlir	5,123	(3,632)	1,491
Sair qısamüddətli öhdəliklər	271	(7)	264
Cəmi	(75,926)	(23,076)	(99,002)

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

	1 yanvar 2022-ci il	Mənfəət və ya zərər hesablarında tanınmış	31 dekabr 2022-ci il
Əmlak və avadanlıq	(33,889)	(17,928)	(51,817)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(27,595)	(13,711)	(41,306)
Qeyri-maddi aktivlər	(170)	(66)	(236)
Sair uzunmüddətli aktivlər	1,261	509	1,770
Ticarət və sair debitor borcları	11,683	(8,836)	2,847
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	683	2,473	3,156
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	43	-	43
Kreditlər və borc vəsaitləri	-	(135)	(135)
İcarə öhdəlikləri	305	137	442
Ticarət və sair kreditör borcları	4,711	(1,393)	3,318
Qazanılmamış gəlir	536	62	598
Təxirə salınmış gəlir	5,814	(691)	5,123
Sair qısamüddətli öhdəliklər	-	271	271
Cəmi	(36,618)	(39,308)	(75,926)

22. TİCARƏT VƏ SAİR KREDİTOR BORCLARI

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-cü il
Ticarət və sair kreditör borcları	97,296	51,353
Heyətlə bağlı kreditör borcları	11,042	11,465
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	2,003	2,564
Maliyyə öhdəlikləri	110,341	65,382
Alınmış avanslar	14,631	11,203
Sair vergilər üzrə kreditör borcları	24,663	2,558
Mənfəət vergisi üzrə kreditör borcları	6,540	762
Qeyri-maliyyə öhdəlikləri	45,834	14,523
Cəmi ticarət və sair kreditör borcları	156,175	79,905

Ticarət və sair kreditör borcları əsasən təchizatçıların Qrupa göstərdiyi təmir və texniki qulluq, yerüstü xidmətlər, göyərtədə qidalanma və sair xidmətlərdən ibarətdir.

Həm 2022, həm də 2023-cü ildə Qrupun əsas təchizatçıları sırasına SOCAR-ın “Azneft” İB-si (yanacaq), AJ Walter Aviation Ltd. (ehtiyat hissələri), GA Telesis MMC (ehtiyat hissələri), Silk Vey Qrup (təyyarələrə texniki xidmət), ASG Business Aviation Group (yerüstü xidmətlər, göyərtədə qidalanma, təmir və texniki qulluq), Silk Rovv Travel MMC (satış və marketinq), İpək Yolu Sığorta ASC (sığorta), Azərişiq ASC (elektrik enerjisi) və SITA (rabitə) daxil idi.

Alınmış avanslar Qrup tərəfindən hava gəmilərinə texniki xidmətlərin göstərilməsinə görə əsasən xarici aviaşirkətlər tərəfindən ödənilən avanslardır.

Sair vergilər üzrə kreditör borcları əsasən torpaq, əmlak, gəlir vergisi, sosial və ödəmə mənbəyində tutulan vergilər üzrə yaranan öhdəliklərdən ibarətdir. ƏDV üzrə debitor borclarla əvəzləşdirdikdən sonra 31 dekabr 2023-cü il tarixinə vergi üzrə kreditör borcları əsasən 11,688 AZN məbləğində əmlak vergisindən, 3,663 AZN məbləğində sosial vergilərdən və 5,586 AZN məbləğində satış üzə ödənilməli ƏDV məbləğindən ibarət olmuşdur (Qeyd 14). ƏDV üzrə debitor borclarla əvəzləşdirdikdən sonra 31 dekabr 2022-ci il tarixinə sair vergi üzrə kreditör borcları əsasən 329 AZN məbləğində sosial

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

vergilərdən, 645 AZN məbləğində əmlak vergisindən və 1,939 AZN məbləğində satış üzrə ƏDV-dən ibarət olmuşdur (Qeyd 14).

Qrupun ticarət və sair kreditör borcları ilə bağlı valyuta riskləri 23 sayılı Qeyddə əks olunmuşdur.

23. MALİYYƏ ALƏTLƏRİ VƏ RİSKİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Qrup adi fəaliyyəti zamanı kredit, likvidlik və bazar risklərinə məruz qalır. Qrup bu növ risklərə qarşı hər hansı hedcinq tədbirləri nəzərdə tutmur.

Kapitalın idarə olunması

Qrup fasiləsizlik prinsipi ilə fəaliyyətinə davam etməsini təmin etmək üçün kapitalını idarə edir.

Qrupun kapital strukturu Qrupun xalis borclarından və səhmdarların zərərlərindən (səhmdar kapitalı və yığılmış zərərdən ibarət) ibarətdir.

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə görə Qrup mənfi kapital mövqeyini həmin kapitalın yarandığı ildən sonrakı ildə düzəltməlidir (rəhbərliyin fasiləsizliklə bağlı açıqlamaları üçün 2 sayılı qeydə baxın). Bundan başqa, Qrupa qarşı digər kənar icbari kapital tələbləri yoxdur.

Kredit riski

Kredit riski qarşı tərəfin müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirməməsi nəticəsində Qrupun məruz qala biləcəyi maliyyə zərərlərini nəzərdə tutur. Qrup yalnız ödəmə qabiliyyəti olan tərəflərlə sövdələşmələr aparmaq və müvafiq hallarda belə tərəflərin müqavilə öhdəliklərini pozmalarından irəli gələn riskləri azaltmaq üçün bir vasitə kimi kifayət həcmdə girov tələb etmək prinsipini qəbul etmişdir.

Ticarət debitor borcları müxtəlif sənaye sahələri və coğrafi ərazilər üzrə paylanmış çoxlu sayda müştərilərdən ibarətdir. Ticarət debitor borclarının maliyyə vəziyyəti üzrə davamlı kredit qiymətləndirmələri aparılır. Qrupun biletlərinin mühüm hissəsi FHP-yə (Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Assosiasiyası tərəfindən təşkil olunan hava yolları şirkəti və satış agentləri arasında klirinq sistemi) üzv olan agentlər tərəfindən satılır. FHP agentlərindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla, ümumi məbləğ) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə ticarət debitor borclarının 26,692 AZN və ya 13%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2022: 9,788 AZN və ya 7%).

Bundan əlavə, Qrupun yerli uçuşlar üçün aviabiletlərinin bir hissəsi Azərbaycanın dənizə çıxışı olmayan eksklavi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının paytaxtı Naxçıvanda yerləşən Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanı (Qrupun əlaqəli tərəfi) tərəfindən hazırlanır. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu müqavilə tərəfindən alınacaq qalıqların (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) məbləği 36,042 AZN və ya ticarət debitor borclarının 17%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2022: 37,567 AZN və ya 28%).

Sərnişin, yük daşımaları və ölkə üzərindən uçuş xidmətlərinin satışı əsasən Beynəlxalq Hava Daşımaları Assosiasiyası (BHNA) tərəfindən təsdiqlənmiş satış agentləri və onlayn satışlar vasitəsilə həyata keçirilir. Bütün BHNA agentləri akkreditasiya olunmaq üçün fəaliyyət göstərdiyi ölkəyə tətbiq edilən minimum maliyyə meyarlarına cavab verməlidir. BHNA Agentlik Proqramı vasitəsilə maliyyə meyarlarının yerinə yetirilməsinə davamlı nəzarəti həyata keçirir. BHNA agentlərindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə 27,084 AZN və ya ticarət debitor borclarının 13%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2022: 19,970 AZN və ya 16%). Belə satış agentləri ilə bağlı kredit riskləri diversifikasiya (müxtəliflik) səbəbindən nisbətən daha azdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Qrup, Heydər Əliyev Hava Limanında yerləşən və beynəlxalq yük daşımalarını həyata keçirən Silk Vey Vest Aviaşirkəti MMC-ni aeronaviqasiya və hava limanı xidmətləri ilə təmin edir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu müqavilə tərəfindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) 14,746 AZN və ya ticarət debitor borclarının 7%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2022: 5,064 AZN və ya 4%).

Qrup həmçinin Heydər Əliyev Hava Limanında yerləşən və beynəlxalq çarter uçuşlarını həyata keçirən ASG Business Aviation MMC-ni aeronaviqasiya, yanacaq təminatı və hava limanı xidmətləri ilə təmin edir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu müqavilə tərəfindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) 28,032 AZN və ya ticarət debitor borclarının 13%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2022: 9,267 AZN və ya 7%).

Silk Rovv MMC Qrupun qonaqlarına, nümayəndələrinə və müştərilərinə müəyyən xidmətlər (yerləşdirmə, logistika, bron və s.) təqdim edilməsini öhdəsinə götürərək Qrup adından agent kimi fəaliyyət göstərir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu müqavilə tərəfindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) 27,181 AZN və ya ticarət debitor borclarının 13%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2022: 18,622 AZN və ya 14%).

2021-ci ildən başlayaraq Qrup, Silk Vey Aviaşirkəti MMC, Silk Vey Vest Aviaşirkəti MMC, ASG Business Aviation MMC və ASG Helicopter Services MMC ilə olan qalıqları əvvəlki hesabat dövrlərində olduğu kimi xalis əsasda deyil, ümumi əsasda uçotda tanımışdır. Bu qərar Qrupun hazırkı maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin gələcəkdə xalis əsasda ödənilməsi niyyətinin olmaması səbəbilə qəbul edilmişdir.

Qrup davamlı olaraq FHP, BHNA, Silk Vey Vest Aviaşirkəti və ASG Business Aviation MMC üzrə kredit risklərinin monitorinqini aparır. Rəhbərliyin fikrincə, Qrupun FHP, BHNA və/və ya Silk Vey Vest Aviaşirkəti ilə uzunmüddətli və sabit işgüzar münasibətləri, eləcə də sağlam ödəniş tarixçəsi olduğundan onun qeyd edilən tərəflər ilə bağlı mühüm kredit riskləri yoxdur.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə əsasən bir yerli bankda saxlanılan nağd vəsaitlər və bank qalıqları 209,321 AZN, 31 dekabr 2022-ci il tarixinə isə iki yerli bankda nağd vəsaitlər və bank qalıqları 82,576 AZN olmuşdur.

Kredit riskinə məruzqalma

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri istisna olmaqla maliyyə aktivlərinin balans dəyəri maksimum kredit riskini əks etdirir, çünki pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə kredit riskinə məruzqalma kassadakı kiçik məbləğlər həcmində azalır. Hesabat tarixinə maksimum kredit riski aşağıdakı kimi olmuşdur:

Balans məbləği	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	49,351	50,035
Ticarət debitor borcları	151,806	77,150
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	215,982	88,289
Cəmi	417,139	215,474

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Bazar riski

Qrupun fəaliyyətləri onu əsasən xarici məzənnələrdə və faiz dərəcələrində baş verən dəyişikliklərlə bağlı olan maliyyə risklərinə məruz qoyur (aşağıda qeyd olunmuşdur).

Faiz dərəcəsi riski

Qrup bazarda üstünlük təşkil edən faiz dərəcələrində dəyişikliklərin öz maliyyə nəticələri və nağd vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə bağlı riskə məruz qalır. Faiz dərəcəsinin dəyişməsi əsasən icarə öhdəliklərinə, kreditlərə və borc vəsaitlərinin məbləğinə onlar üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini dəyişməklə təsir edir. İcarə öhdəlikləri də daxil olmaqla yeni borc vəsaitləri alan zaman rəhbərlik Qrup üçün hansı faiz dərəcəsinin (sabit və yaxud üzən) borcun bütün qaytarılma müddətində daha əlverişli olacağı barədə öz mülahizəsi əsasında qərar verir.

Üzən faiz dərəcəli maliyyə alətləri üçün pul vəsaitlərinin həssaslıq təhlili

Üzən faiz dərəcələrinin artması aşağıda qeyd edildiyi kimi 31 dekabr 2023 və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə mənfəət və ya zərər və kapitalı aşağıda göstərilmiş məbləğlərdə azalda bilərdi. Bu təhlil hesabat dövrünün sonuna baş verməsi Qrup tərəfindən kifayət qədər mümkün hesab edilən faiz dərəcələrinin dəyişkənliyinə əsaslanır.

Təhlillərdə bütün digər dəyişən göstəricilərin, xüsusilə də valyuta məzənnələrinin sabit qalması ehtimal edilir.

	Mənfəət və ya (zərər) / Kapital	
	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
ABŞ dolları ilə 3 aylıq SOFR və LIBOR-da 0.2% artım (2022: ABŞ dolları ilə 3 aylıq LIBOR + 0.2% artım)	(2,908)	(2,156)
Pul vəsaitlərinin hərəkətinin həssaslığı	(2,908)	(2,156)

Üzən faiz dərəcələrinin azalması mənfəət və ya zərər və kapitalı eynilə yuxarıdakı cədvəldə göstərilmiş məbləğlərdə artırma bilərdi.

Xarici valyuta riski

Qrup manatdan başqa digər valyutada ifadə olunmuş gəlirlər, satınalmalar, borc vəsaitləri və icarələr ilə əlaqədar valyuta risklərinə məruz qalır. Bu əməliyyatlar əsasən Avro və ABŞ dolları ilə aparılmışdır. Qrup müntəzəm qaydada valyuta məzənnələrində dəyişkənlikləri təhlil edir.

Xarici valyuta ilə bağlı həssaslıq təhlili

Qrup əsasən AZN-nin ABŞ dollarına və Avro-ya qarşı mübadilə məzənnəsində dəyişikliklərlə bağlı risklərə məruz qalır.

Qrupun xarici valyuta ilə ifadə olunan monetar aktivlərinin və öhdəliklərinin hesabat tarixinə olan balans dəyəri aşağıda təsvir edilmişdir. Bu məlumat digər valyutalarda ifadə olunmuş aktivlər və öhdəliklər olmadan təqdim edilir, çünki onlar Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına mühüm təsir göstərmir. Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək və yaxud əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər əlaqəli tərəflərlə aparılan əməliyyatlarla əlaqədar alınmış və yaxud verilmiş avans məbləğlərini əhatə etmir, çünki belə maddələr monetar hesab olunmur.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMƏDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

31 dekabr 2023-cü il	AZN	ABŞD	Avro	Digər	Cəmi
Ticarət debitor borcları	82,673	55,742	5,701	7,690	151,806
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	49,351	-	-	-	49,351
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	184,740	24,634	5,275	1,333	215,982
Cəmi maliyyə aktivləri	316,764	80,376	10,976	9,023	417,139
Ticarət və sair kreditor borcları	63,721	20,072	9,733	3,770	97,296
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	2,003	-	-	-	2,003
Heyətlə bağlı kreditor borcları	11,042	-	-	-	11,042
Kreditlər və borc vəsaitləri	866,106	1,705,510	32,130	-	2,603,746
İcarə öhdəlikləri	-	178,600	-	-	178,600
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	942,872	1,904,182	41,863	3,770	2,892,687
Açıq mövqe		(1,823,806)	(30,887)	5,253	(1,849,440)
31 dekabr 2022-ci il	AZN	ABŞD	Avro	Digər	Cəmi
Ticarət debitor borcları	39,264	32,553	4,552	781	77,150
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	50,035	-	-	-	50,035
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	36,087	36,914	8,794	6,494	88,289
Cəmi maliyyə aktivləri	125,386	69,467	13,346	7,275	215,474
Ticarət və sair kreditor borcları	26,107	16,162	6,354	2,730	51,353
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	2,556	8	-	-	2,564
Heyətlə bağlı kreditor borcları	11,465	-	-	-	11,465
Kreditlər və borc vəsaitləri	862,197	1,427,830	33,502	-	2,323,529
İcarə öhdəlikləri	-	396,572	-	-	396,572
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	902,325	1,840,572	39,856	2,730	2,785,483
Açıq mövqe		(1,771,105)	(26,510)	4,545	(1,793,070)

Manatın məzənnəsinin yuxarıda qeyd edilmiş valyutalara qarşı azalması, 31 dekabr 2023 və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə mənfi və ya zərər və kapitalı aşağıda göstərilmiş məbləğdə azalda bilər. Bu təhlil hesabat dövrünün sonunda baş verməsi Qrup tərəfindən kifayət qədər mümkün hesab edilən xarici valyuta məzənnələrində dəyişənliyə əsaslanır. Təhlillərdə bütün digər dəyişən göstəricilərin, xüsusilə də faiz dərəcələrinin sabit qalması ehtimal edilir.

31 dekabr 2023-cü il	ABŞD	Avro	Digər	Cəmi
AZN məzənnəsinin 10% azalması	(182,381)	(3,089)	525	(184,945)
31 dekabr 2022-ci il	ABŞD	Avro	Digər	Cəmi
AZN məzənnəsinin 10% azalması	(177,111)	(2,651)	455	(179,307)

AZN məzənnəsinin yuxarıda qeyd edilmiş valyutalara qarşı möhkəmlənməsi bütün digər dəyişənlərin sabit qalması şərtiylə yuxarıda göstərilən valyutalara yuxarıdakı məbləğlərlə eyni, lakin əks təsir göstərə bilər.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Likvidlik riski

Likvidlik riski Qrupun bütün öhdəliklərini vaxtında yerinə yetirə bilməməsi və gələcək tələbləri ilə bağlı ehtiyaclarını maliyyələşdirə bilməməsi ilə bağlı riskdir.

Qrupda likvidliyin idarə edilməsi baş rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilir və aşağıdakı tədbirlərdən ibarətdir:

- Qrup, öhdəliklərini vaxtında yerinə yetirməsi istiqamətində kifayət edəcək likvidliyin təmin edilməsi üçün gələcək pul vəsaitlərinin gündəlik monitorinqini aparır. Buna zərurət yarandıqca pul vəsaitləri fondlarının artırılması aiddir;
- Gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkətini nəzərə alaraq, Qrupun likvidliyinin dəyişkən proqnozlarını aparmaq;
- Borcun maliyyələşdirilməsi planlarını işləyib hazırlamaq;
- Ehtiyat krediti xətti daxil olmaqla, müxtəlif kredit xətlərini dəstəkləmək.

Likvidlik mənbələri coğrafi ərazi, tədarükçülər, məhsul və müddət üzrə müxtəlifliyi saxlamaq üçün rəhbərlik tərəfindən mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir.

Qrupun rəhbərliyi, Qrupun Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyatındakı strateji əhəmiyyətini nəzərə alaraq ölkəyə, ölkədən kənara və ölkə daxilində edilən yerli və beynəlxalq uçuşların fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası dövləti tərəfindən Qrupun fəaliyyətinə dəstək göstəriləcəyinə inanır. Rəhbərlik Qrupun baş dövlət hava limanı və ölkədə hava nəqliyyatı xidmətlərinin əsas təminatçısı kimi əhəmiyyətini nəzərə alaraq Azərbaycan Respublikası Dövlətindən lazımı maliyyə dəstəyini alacağını və bununla əməliyyatlarını davam etdirə biləcəyini düşünür.

Aşağıdakı cədvəldə Qrupun qeyri-derivativ maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəmə müddətlərinin təfərrüatları açıqlanır. Cədvəl Qrupdan ödənişin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarixə əsaslanmaqla maliyyə öhdəlikləri üzrə diskontlaşdırılmamış pul daxilolmaları əsasında hazırlanmışdır.

	31 dekabr 2023-cü il			
	1 il ərzində	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Cəmi
İcarə öhdəlikləri	65,655	135,757	-	201,412
Bank kreditləri	3,047	11,830	10,422	25,299
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	1,840,783	761,753	138,060	2,740,596
Ticarət və sair kreditor borcları	97,296	-	-	97,296
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	2,003	-	-	2,003
İşçi heyəti ilə bağlı kreditor borcları	11,042	-	-	11,042
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	2,019,826	909,340	148,482	3,077,648

	31 dekabr 2022-ci il			
	1 il ərzində	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Cəmi
İcarə öhdəlikləri	93,414	297,824	139,342	530,580
Bank kreditləri	2,976	11,558	12,863	27,397
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	1,514,800	903,635	-	2,418,435
Ticarət və sair kreditor borcları	51,353	-	-	51,353
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	2,564	-	-	2,564
İşçi heyəti ilə bağlı kreditor borcları	11,465	-	-	11,465
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,676,572	1,213,017	152,205	3,041,794

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Ədalətli dəyər və balans dəyəri

Qrup maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək və açıqlamaq üçün 3 sayılı Qeyddə qeyd olunan iyerarxiyadan istifadə edir.

Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə ədalətli dəyəri balans dəyərindən 14,175 AZN (31 dekabr 2022: 11,023 AZN) az olan uzunmüddətli kreditlər və borc vəsaitləri istisna olmaqla, Qrupun yuxarıda qeyd olunan iyerarxiyanın 2-ci Səviyyəsində təsnifləşdirilən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin (pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, ticarət debitor borcları, ticarət kreditor borcları və s.) ödəmə müddətləri nisbətən qısa olduğundan və faiz dərəcələri bazar faiz dərəcələrini əks etdirdiyindən onların balans dəyəri ədalətli dəyərinə yaxındır. Maliyyə alətlərinin ehtimal olunan ədalətli dəyəri Qrup tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından və uyğun qiymətləndirmə metodologiyalarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Buna baxmayaraq, ehtimal olunan ədalətli dəyəri müəyyən etmək məqsədilə bazar məlumatlarını şərh etmək üçün mülahizələrin irəli sürülməsi vacibdir. Rəhbərlik maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə etmişdir.

24. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ TƏƏHHÜDLƏR

İcarə öhdəlikləri

31 dekabr 2023-cü il tarixinə qısamüddətli və aşağı dəyərli icarə öhdəliklərinə əsasən 3,772 AZN məbləğində mühərrik, təyyarə ehtiyat hissələri və əmlak icarəsi müqavilələri daxildir (31 dekabr 2022: 1,895 AZN). Qrupun bütün müqavilələrini yeniləmək ehtimalını nəzərə alaraq, əməliyyat icarəsi ilə bağlı bütün müqavilələrdə bazar araşdırmasına dair şərtlər nəzərdə tutulmuşdur. Qrup icarə müddəti bitdikdə icarədə olan aktivi almaq hüququna malik deyildir.

İcarə müqavilələrinə sabit və dəyişən icarə ödənişləri aiddir ki, belə ödənişlər də uçuş saatlarına və dövrünə görə dəyişir.

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Sabit ödənişlər	2,198	1,739
Dəyişən ödənişlər	1,574	156
Cəmi ödənişlər	3,772	1,895

Sabit və dəyişən icarə ödənişləri əsasən ABŞ dolları ilə ifadə olunur və aparılır.

Kapital qoyuluşu öhdəlikləri

Qrup Boeing və AIRBUS şirkətləri ilə 8 ədəd Boeing 787-8 Dreamliner və 12 ədəd Airbus NEO (A320neo and A321neo) hava gəmisinin satın alınması ilə bağlı razılaşma əldə etmişdir. Qrup razılaşdırılmış ödəniş cədvəllərinə uyğun olaraq çatdırılmadan əvvəl ödənişlər etməyi öhdəsinə götürür. Airbus NEO təyyarələrinin 2028 və 2030-cü illərdə çatdırılması planlaşdırılır. Boeing 787-8 Dreamliner təyyarələrinə gəldikdə isə, beş təyyarənin 2030-cu ilədək, qalan təyyarələrin isə 2030-cu ildən sonra çatdırılması planlaşdırılır. Əldə edilmiş razılaşmalara uyğun olaraq 2023-cü ildə çatdırılma öncəsi ödənişlər yerinə yetirilmişdir.

Qrupun təchizatçıları ilə olan müqavilə şərtləri ona təyyarələrin alışı qiymətini açıqlamağa icazə vermir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

Vergi öhdəlikləri

Azərbaycan Respublikasında vergi sistemi inkişaf etməyə davam edir və qanunvericilik bazasında, rəsmi qərarlarda və məhkəmə qərarlarında bəzən ziddiyyətli və müxtəlif vergi orqanları tərəfindən müxtəlif şərtlərə məruz qalan davamlı dəyişikliklərlə səciyyələnir. Vergilərin hesablanması düzgünlüyü, yüksək məbləğdə cərimələr, penyalar və faiz cərimələri tətbiq etmək səlahiyyətləri olan bir sıra vergi orqanları tərəfindən yoxlanılır və araşdırılır. Vergi ili vergi orqanları tərəfindən sonrakı 3 təqvim ili ərzində yoxlanıla bilər, lakin bəzi hallarda vergi ili daha uzun müddətə açıq qala bilər. Azərbaycan Respublikasındakı son hadisələr vergi orqanlarının vergi qanunvericiliyinin şərh edilməsi və tətbiqi zamanı daha sərt mövqe tutduqlarını göstərir.

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi Azərbaycanda vergitutmanın ümumi prinsiplərini, vergi məbləğlərinin təyin olunması, ödənilməsi və yığılması qaydalarını, eləcə də vergi ödəyicilərinin və vergi orqanlarının hüquq və məsuliyyətlərini müəyyən edir. Vergi Məcəlləsində hava nəqliyyatı xidmətlərini tənzimləyən müddəalar nəzərdə tutulmayıb. Ödəmə mənbəyində vergi və əlavə dəyər vergisi məqsədləri üçün belə xidmətlər beynəlxalq daşımalar kateqoriyasında əks olunur, mənfəət vergisi məqsədləri üçün isə ümumi xidmətlər göstərilir. Bu xidmət kateqoriyaları ilə bağlı bütün bəndlər ümumi xarakter daşıyır və şərh olunmalıdır. Bu səbəbdən hava nəqliyyatı ilə yük daşıma xidmətlərinin şərh qeyri-müəyyənlik və mühakimələrlə bağlıdır.

Bu hallar, Azərbaycan Respublikasında başqa ölkələrlə müqayisədə daha ciddi vergi riskləri yarada bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, o, Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyinə, normativ sənədlərə, rəsmi şərhələrə və məhkəmə qərarlarına əsaslanmaqla Qrupun vergi öhdəliklərini kifayət qədər düzgün müəyyən etmişdir. Lakin müvafiq orqanların vergi qanunvericiliyinə şərhləri fərqli ola bilər və həmin orqanlar öz şərhlərini məcburi tətbiq etdiyi təqdirdə, onların konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına mühüm təsiri ola bilər.

Əməliyyat mühiti

Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrin bazar mühiti inkişaf etmiş ölkələrlə müqayisədə iqtisadi, siyasi və sosial, hüquqi və qanunvericiliklə əlaqəli risklər daxil olmaqla müxtəlif risklərə daha çox məruz qalır. Azərbaycanda biznes fəaliyyətinə təsir edən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməkdədir, vergi qanunvericiliyi və normativ baza müxtəlif formalarda şərh edilməkdədir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək sabitliyinə dövlətin həyata keçirdiyi müvafiq islahatlar və dəyişikliklər, eləcə də iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyi güclü təsir göstərir.

Azərbaycan böyük həcmdə neft və qaz istehsal və ixrac etdiyi üçün iqtisadiyyatı dünya bazarındakı neft və qazın qiymətinin dəyişməsinə xüsusilə həssasdır.

21 fevral 2022-ci il tarixində Rusiya Prezidenti Donetsk Xalq Respublikasının və Luqansk Xalq Respublikasının tanınması haqqında sərəncam imzalayıb. 24 fevral 2022-ci il tarixində Rusiya Ukrayna ərazisinə müdaxilə etməyə başladı. Bu hadisələrdən sonra ABŞ, Böyük Britaniya, Avropa İttifaqı və digər ölkələr bəzi Rusiya rəsmilərinə, iş adamlarına və şirkətlərinə qarşı sanksiyaların müddətinin uzadıldığını, Rusiya və Ukraynanın hava məkanı üzərindən uçuşların dayandırıldığını açıqladı. Rusiya və digər MDB ölkələri arasında mövcud qarşılıqlı asılılıqlar səbəbindən bu hadisələr regional bizneslərin beynəlxalq kapital və ixrac bazarlarına çıxışının azalmasına, Rusiya rublunun və MDB-nin digər regional valyutalarının zəifləməsinə, kapital bazarlarının azalmasına və digər mənfəi iqtisadi nəticələrə gətirib çıxara bilər.

Qrupun Rusiya və Ukraynaya və əks istiqamətdə uçuşları 2022-ci ilin əvvəlində dayandırılmış, lakin Rusiyaya və əks istiqamətdə uçuşlar həmin ilin iyun ayında bərpa edilmişdir. Bu hadisələr Qrupun fəaliyyətinə heç bir əhəmiyyətli kommersiya təsiri göstərməmişdir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Qrupun rəhbərliyi bununla əlaqəli hadisələri nəzarətdə saxlayır və yaxın gələcəkdə Qrupun fəaliyyətinin dayanıqlılığını və inkişafını təmin etmək üçün zəruri olan tədbirlər görür. Qrupun gələcək fəaliyyətinə və maliyyə nəticələrinə gələcək iqtisadi və siyasi hadisələrin təsiri mühüm ola bilər.

25. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Tərəflər bir qayda olaraq, birgə nəzarət altında olduqları zaman, yaxud əgər bir tərəf digər tərəfə nəzarət etmək imkanına; və yaxud maliyyə və fəaliyyət ilə bağlı qərarlarına mühüm təsir göstərmək və ya digər tərəfə birgə nəzarət etmək imkanına malikdirsə əlaqəli tərəflər hesab edilir. Hər bir əlaqəli tərəflə bütün mümkün münasibətlər nəzərdən keçirilən zaman onların yalnız hüquqi forması deyil, həm də iqtisadi mahiyyəti də nəzərə alınır.

Əlaqəli tərəflər Qrupun səhmdarlarından və həmin səhmdarların (ayrılıqda və yaxud birlikdə) nəzarət hüququ verən səhmlərə sahib olduğu digər şirkətlərdən ibarətdir. Azərbaycan dövləti Qrupun 100% səhm payına sahibdir. Qrupun Azərbaycan Respublikası dövləti və Azərbaycan Respublikası dövləti tərəfindən nəzarət edilən, birgə nəzarət edilən və yaxud Azərbaycan Respublikası dövlətinin mühüm təsiri altında olan digər təşkilatlarla mühüm sövdələşmələri, əsasən alınmış kreditləri, gömrük və yanacaq xərclərini əhatə edir.

Qrupun əsas rəhbər heyətinin əmək haqqı 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üçün işçilərin qısamüddətli mükafatları formasında 453 AZN (31 dekabr 2022: 441 AZN) təşkil etmişdir.

İl ərzində Qrup əlaqəli tərəflərlə aşağıdakı ticarət sövdələşmələrini bağlamışdır:

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində baş çatan il üzrə	
		Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Kateqoriya üzrə cəmi
Daşımalar üzrə və sair gəlirlər	5		1,473,161
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		16,851	
Əməliyyat xərcləri (yanacaq xərci, sığorta xərci və GKZ daxil olmaqla)	6		1,175,567
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		330,118	
Maliyyə xərcləri	7		161,088
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr və digər əlaqəli tərəflər		124,359	
	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il tarixində baş çatan il üzrə	
		Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Kateqoriya üzrə cəmi
Daşımalar üzrə və sair gəlirlər	5		1,149,954
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		17,717	
Əməliyyat xərcləri (yanacaq xərci, sığorta xərci və GKZ daxil olmaqla)	6		1,000,810
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		374,394	
Maliyyə xərcləri	7		102,210
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr və digər əlaqəli tərəflər		89,897	

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

Hesabat dövrünün sonuna hesablaşmalar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimidir:

	Qeyd	31 dekabr 2023-cü il		31 dekabr 2022-ci il	
		Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar	Kateqoriya üzrə cəmi	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar	Kateqoriya üzrə cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15		215,982		88,289
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		210,493		83,502	
Ticarət və sair debitor borcları	14		389,897		257,315
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		54,510		58,299	
Ticarət və sair kreditor borcları	22		156,175		79,905
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		2,003		2,564	
Kreditlər və borc vəsaitləri	17		2,603,746		2,323,529
- səhmdarlar və digər əlaqəli tərəflər		2,579,740		2,297,581	
Sair qısamüddətli öhdəliklər			4,402		8,074
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr və digər əlaqəli tərəflər			19		3,407